

POGODA
Dzisiaj zachmurzenie z możliwością przelotnych opadów i burz. Temperatura najwyższa 78 F. Wiatry południowo-zachodnie z prędkością 10 do 15 mil na godz. Jutro częściowo słonecznie, najwyższa temperatura 78 F. Wschód słońca o godzinie 6:14 rano, zachód o godz. 7:28 wiecz.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908
AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

No. 166 Rok (Vol.) LXXV

CHICAGO, IL, Poniedziałek, 30 Sierpnia (August 30), 1982

Telefon wszystkich biur 286-0141. **35¢**

KALENDARZYK
Dzisiaj poniedziałek, 30 sierpnia — Róży i Feliksa. Jutro wtorek, 31 sierpnia — Rajmunda i Izabeli. Pojutrze środa, 1 września — Idziego i Bronisława.

PRZYWÓDCA JUNTY OSTRZEGA NARÓD

Abp Bernardin Wśród Wiernych

Dziennikarz z US Odzyskał Prawa

Warszawa (NYT) — Dziennikarz amerykański John Darnton, szef warszawskiego biura prasowego New York Times'a, odzyskał akredytację i swoje uprawnienia prasowe na mocy decyzji reżimowego ministerstwa spraw zagranicznych. Darnton, laureat prasowej nagrody Pulitzera z 1981 roku właśnie za sprawozdania z Polski, miał akredytację do końca lipca, a w dniu 20 sierpnia cofnięto mu ją za ogłoszenie artykułu o biciu przez ubeków internowanych członków "Solidarności."

W odpowiedzi na anulowanie uprawnień Darntona, w ub. wtorek Departament Stanu odwołał akredytację Włodzimierza Łódzińskiego, korespondenta "Trybuny Ludu" w Stanach Zjednoczonych.

Agencja PAP stara się wyjaśnić, że te dwie sprawy nie nadają się do porównania, ponieważ dziennikarz amerykański działał w kraju, w którym obowiązują rygory prawa wojennego.

Groźba Przewrotu w Meksyku

Mexico City (UPI) — Oficjalne czynniki rządowe w Meksyku czynią obecnie wysiłki, by zażegnać plotki dotyczące rzekomego wystąpienia armii przeciwko prezydentowi, które ma nastąpić w formie zamachu stanu w ciągu obecnego tygodnia.

Z powodu stale pogarszającej się i tak już fatalnej sytuacji gospodarczej, prezydent Meksyku Jose Lopez Portillo ma wygłosić w środę apel do narodu.

Jak doniosła prorrządowa gazeta El Dia w autobusach miejskich niezidentyfikowani młodzi ludzie rozdawali ulotki ostrzegające, że przewrót wojskowy będzie miał miejsce we wtorek. Inne doniesienia mówią o pogłoskach, jakoby przewrót miał się odbyć w czasie apelu prezydenta do narodu.

Z drugiej strony jednak stołeczne gazety donoszą o poparciu polityków dla wysiłków prezydenta, twierdząc, że armia jest wierna rządowi i nie przygotowuje żadnego przewrotu.

Jednocześnie ambasador Stanów Zjednoczonych w Meksyku John Gavin udzielił wywiadu, w którym oświadczył, że Ameryka stała się chłopcem do bicia za galopującą inflację oraz ogromne zadłużenie zagraniczne Meksyku.

Amb. Gavin skrócił niedawno swoje wakacje, by wziąć udział w negocjacjach dotyczących szybkiej pomocy finansowej USA dla Meksyku. Jednakże nawet w tej sytuacji jedna z czołowych gazet meksykańskich oskarżyła amb. Gavina o zaniedbanie obowiązków służbowych.

Żołnierz USA w Komunistycznej Korei

Seul, Korea Południowa (UPI) — 21-letni żołnierz amerykański Joseph White, mający opinię człowieka o niezwykłe konserwatywnych poglądach, opuścił swoją jednostkę i znalazł się po stronie północnokoreańskiej, skąd doniesiono, że poprosił o azyl polityczny.

Ojciec żołnierza oświadczył dziennikarzom, iż został "porażony" wiadomością o synu i że na myśl o tym, co uczynił jego syn "chce mu się płakać".

Raporty dochodzące z amerykańskich sił zbrojnych zdają się potwierdzać informację, że szeregowiec White świadomie przeszedł przez 2½-milowy pas strefy demilitaryzowanej i po tamtej stronie został zatrzymany przez żołnierzy północnokoreańskich.

Msza Święta i Piknik w Grant Parku

Na Zakończenie Ceremonii Powitania Nowego Arcybiskupa Chicago

Niedzielną, uroczystą Msza Św., odprawiona przez J.E. Ks. Arcybiskupa Josepha L. Bernardina w Grant Parku oraz trzygodzinne spotkanie Jego Ekscelencji z tysiącami wiernych, którzy przybyli na tereny parkowe, zakończyły uroczystości i imprezy z okazji objęcia rządów w Archidiecezji Chicagowskiej przez nowego Arcypasterza.

Udział ks. Arcybiskupa w programie niedzielny dał mu okazję do podkreślenia w kazaniu uczuć radości i podzięków za przyjęcie, jakiego doznał po przybyciu do Chicago:

"Cieszę się, że jestem wśród was i jestem jednym z was — powiedział ks. Arcybiskup — dziękując wiernym za życzliwość przyjęcia, dzięki czemu może czuć się "jako sąsiad, jako stary przyjaciel, czy po prostu członek rodziny". Dostojny Kaznodzieja wzywał wiernych, aby coraz czynniejszy brali udział w życiu Kościoła.

Gdź Arcybiskup Bernardin przybył do Grant Parku, został powitany (Ciąg dalszy na str. 6-ej)

Nikłe Oznaki Poprawy Gospodarczej

Washington (UPI) — Ekonomisci zajmujący się sprawami biznesu amerykańskiego zaniżają w całej rozciągłości własne oczekiwania dotyczące poprawy gospodarczej.

Krajowy Związek Ekonomistów na podstawie ankiety przeprowadzonej wśród 200 z grona swoich członków stwierdził, że pomimo niższej stopy procentowej gospodarka kraju ulega jedynie nieznacznej poprawie.

Jedynie 9% ankietowanych oświadczyło, że w ich okolicach wzrasta zatrudnienie. Jest to spadek w porównaniu z okresem sprzed trzech miesięcy, kiedy to 19% ekonomistów oświadczyło, że dostrzega wzrost zatrudnienia.

Prezydent związku Don Colan oświadczył, iż ekonomisci oczekują, że stopa wzrostu dochodu narodowego osiągnie jedynie 2.7% za minione półrocze w stosunku do zakładanych przez rząd 5.2% wzrostu.

Colan dodał także, że członkowie związku wyrażają przekonanie, że właściwa poprawa nie nastąpi wcześniej niż w czwartym kwartale bieżącego roku, ale nawet ta poprawa może być jeszcze bardzo niewielka.

Z oznak pozytywnych odnotować trzeba na podstawie ankiety, że 35% ekonomistów odpowiedziało, że w gałęziach przemysłu, którymi się zajmują, utrzymuje się nadal spadek cen. Trzy miesiące temu spadek cen odnotowało jedynie 25% ekonomistów.

Zaciskanie Pasa

Warszawa (DP) — Agencja PAP doniosła, że ministerstwo handlu wewnętrznego upoważniło wojewodów do wprowadzania na terenach ich województw reglamentacji obuwia, bielizny osobistej, skarpetek i pończoch, pozostawiając im swobodę zastosowania wybranych metod. Mogą to być listy uprawnionych do kupna poszczególnych artykułów, kupony, albo przydzielanie tych artykułów w wielkich zakładach przemysłowych czy w innych miejscach pracy.

CASTEL GANDOLFO. — Papież Jan Paweł II odprawił specjalną Mszę św. w letniej rezydencji Castel Gandolfo 26 sierpnia z okazji obchodów 600-letniej rocznicy przywiezienia do Polski cudownego obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej. (UPI)

Wiec w Drugą Rocznicę Powstania "Solidarności"

Zapowiedź Demonstracji Pod Konsulatem Francji

Wydział Stanowy Kongresu Polonii Amerykańskiej zorganizował w ostatnią sobotę manifestację na Daley Plaza, z okazji drugiej rocznicy powstania niezależnych związków zawodowych "Solidarność," których działalność została zawieszona przez juntę Jaruzelskiego.

Mówcy, wśród nich prezes K.P.A. i ZNP mecenas Alojzy Mazewski, alderman Roman Puciński, były wicegubernator Illinois Neal Hartigan, przedstawiciele Komitetu Spraw Polskich przy Wydziale Stanowym K.P.A. Władysław Stepien i Walter Włodarczyk oraz kuzyn Wałęsy, Robert Wałęsa, podkreślali znaczenie niezależnych związków, pierwszych tego typu w bloku sowieckim.

Domagano się przywrócenia praw "Solidarności," wypuszczenia na wolność Lecha Wałęsy, rozszerzenia sankcji przeciw ZSRR i PRL, wyrażano poparcie dla prez. Reagana, rozumiejącego istotę zagadnień polskich i starającego się wywrzeć nacisk na Sowiety i PRL, by ostatecznie w Polsce zapanowała demokracja i sprawiedliwość.

Demonstracja rozpoczęła się od odśpiewania hymnów amerykańskiego i polskiego. Następnie ks. Kazimierz Wronko wygłosił inwokację i poprowadził modlitwę o wolną Polskę i błogosławieństwo dla prawdziwych przywódców narodu polskiego: Papieża Jana Pawła II i Lecha Wałęsy.

Kolejni mówcy podkreślali nieugiętą siłę narodu, który przez wieki swego istnienia nie zatracił polskości i wiary w Boga, który w najgorszych momentach swej tragicznej historii wykazał moc ducha i miłość ojczyzny, który nie dał się złamać, mimo stałych klęsk i napaści ze strony agresywnych sąsiadów. Ponownie domagano się rozpatrzenia układu jałtańskiego (Ciąg dalszy na str. 6-ej)

Potępienie: USA Za Izrael, ZSRR Za Afganistan

Niamie, Niger. (UPI) — Ministrowie spraw zagranicznych Organizacji Islamskiej Konferencji (OIC), grupującej 43 państwa, w czasie obrad w stolicy Nigeru, potępił Stany Zjednoczone za popieranie Izraela, a Związek Sowiecki za napaść na Afganistan.

To drugie potępienie wzmocnione zostało wezwaniem do natychmiastowego wycofania okupacyjnych wojsk sowieckich z Afganistanu.

Uczestnicy pięciodniowej konferencji dyskutowali cały wachlarz zagadnień, dotyczących 800 milionów muzułmanów w świecie.

W oświadczeniu ministrów Związek Sowiecki nie został wspomniany z nazwy, ale wezwanie do "natychmiastowego wycofania wszystkich wojsk obcych z Afganistanu" jest w sposób oczywisty skierowane na adres Moskwy.

"Muzułmański naród Afganistanu musi korzystać z zasady samostanowienia i z prawa do wyboru takiego rządu, jakiego pragnie" — stwierdza oświadczenie ministrów.

Nowy Tydzień Giełdy

Londyn (UPI) — Nowy tydzień operacji giełdowych rozpoczął się od wzrostu kursu dolara. Cena złota drastycznie spadła w Zurichu z \$418.50 do \$398.50 na uncję. Giełda londyńska jest zamknięta ze względu na święto — bank holiday.

Garnitury, Ale Tylko Do Trumny

(PAP) — Zupełnie nową formę reglamentacji wprowadziły władze gminy Kazimierza Wielka (woj. kieleckie). W miejscowym domu towarowym nabywcą ubrania może zostać wyłącznie... nieboszczyk, gdyż garnitury sprzedaje się tylko z okazji pogrzebu. Proponowane do trumny ubrania utrzymywane są bez wyjątku w jasnych, wesółych kolorach.

Ta sama gmina zdecydowała, że buty można kupować jedynie "w szczególnych sytuacjach".

Yasser Arafat Wyjechał z Libanu

Bejrut. (UPI) — Przywódca PLO — Yasser Arafat, opuścił dziś Liban na pokładzie greckiego statku, żegnany przez płaczących strażników osobistych i byłych członków palestyńskiej gerylasówki. Z dala oddawały pożegnalny salut działa lewicowej milicji libańskiej.

Amerykańscy i francuscy strzelcy morscy stali w pogotowiu, gdy żołnierze libańscy i strażnicy osobiste Arafata starali się utrzymać porządek. Arafat przypuszczalnie w pierwszym etapie uda się z dwudniową wizytą do Grecji.

Jego wyjazd nastąpił po ewakuacji ponad 9,000 jego zwolenników, obecnie rozproszonych w ośmiu krajach arabskich, a także w jeden dzień po wyjeździe z Bejrutu 1,500 żołnierzy syryjskich, którzy przez sześć lat stacjonowali w libańskiej stolicy.

Przed wyjazdem Arafat wygłosił buntownicze przemówienie, zapewniając, że traktował Bejrut jedynie jako etap i że obecnie zajmie stanowisko na innym etapie "w tym długim marszu".

"Przeznaczeniem naszego narodu jest Jihad — "święta wojna" — aż do chwili gdy naszym dzieciom i przyszłym pokoleniom przekażemy nasz szandar, powiewający wysoko i wolno" — mówił Arafat.

Przed wejściem Arafata na statek, w greckim porcie Pireus rozładowano 146 rannych żołnierzy PLO.

Wojska syryjskie wyszły z Bejrutu bez fanfar. Poprzez linię kontrolowaną przez wojska izraelskie przez godzinę, przejeżdżała kolumna syryjskich czołgów, dział i ciężarówek z wojskiem. Odjazd nastąpił bez incydentów i w ciszy.

Wydaje się, że żołnierzom syryjskim zabroniono nawet strzelania pożegnającego "na wiwat". Nie strzelali także żegnający, którzy przedtem salutem ogniowym żegnali wyjeżdżających Palestyńczyków.

Mordy, Tortury i Porywanie Ludzi

Genewa (NYT) — Katolicka organizacja Pax Christi wystąpiła z oskarżeniem, że podstępne mordy, tortury i porywanie ludzi "przybrały straszliwe rozmiary" w Gwatemali i w Salwadorze.

Na podstawie informacji dostarczonych przez kościoły katolickie i przez inne ośrodki w krajach Ameryki Łacińskiej, stwierdzono, że ponad 1,500 ludzi, głównie wieśniaków, zabijają co miesiąc organy bezpieczeństwa w Gwatemali. Wzrosła także liczba mordów politycznych i porywania ludzi w Salwadorze od czasu marcowego zwycięstwa wyborczego prawnicy salwadorskiej.

Dekret Królewski

Madryt (UPI) — Hiszpański król Juan Carlos specjalnym dekretem rozwiązał Parlament, składający się z 350 członków Kongresu i 217 członków Senatu i wezwał do rychłego przeprowadzenia wyborów. Wybory odbędą się prawdopodobnie w dniu 28 października.

Manifestacje Nie będą Tolerowane

Szantażowe Manewry Wojsk PRL i ZSRR Na Przedpolu Warszawy

Warszawa (ST-CT) — Wojciech Jaruzelski, przywódca junty terroryzującej Polskę, ostrzegł Naród, że nie będzie tolerował żadnych manifestacji ani opozycji wobec narzuconego Polsce bezprawia.

"Stan wojenny można lubić lub można go nie lubić, ale prawo musi być respektowane. Naruszanie prawa nie będzie tolerowane" — mówił Jaruzelski w czasie poznańskiej ceremonii promowania podchorążych.

Jaruzelski zarzekł się, że okazywał "dobrą wolę" przywódcom "Solidarności" przed ogłoszeniem bezprawia wojennego w grudniu 1981 roku.

"Był czas, aby dojść do rozumu, ale z tej możliwości nie skorzystano" — mówił czterogwiazdkowy generał.

W czasie, gdy Jaruzelski wygłaszał swoje pogroźki, z ambon wszystkich kościołów (Ciąg dalszy na str. 6-ej)

Nowe Podejrzania w Sprawie Donovan

Nowy York (ST) — Specjalny prokurator wyznaczony do zbadania zarzutów wysuwanych przeciwko sekretarzowi Dept. Pracy Raymondowi Donovanowi wydał agentom federalnym rozkaz zajęcia się ewentualnymi powiązaniami między śmiercią przedstawiciela firmy budowlanej w N. Yorku, a prowadzonym przez niego śledztwem.

31-letni Nat Masselli został postrzelony w tył głowy w dzielnicy Bronx, wkrótce po przewiezieniu jego ojca, do Nowego Yorku z więzienia w innym stanie. William Masselli, członek bandy gangsterskiej Genovere, miał odpowiadać na pytania prokuratora Leona Silvermana, dotyczącego sprawy Donovan. Był on swego czasu prezesem firmy Jo-Pel Construction Co., która otrzymała kontrakt przy budowie kolejki miejskiej w N. Yorku od głównego wykonawcy, Schiavone Construction Co. Na czele tej ostatniej firmy stał przed nominacją na sekretarza pracy, Raymond Donovan.

W czerwcu, Fred Furino z Danbury, Conn. były wysoki rangą urzędnik związków zawodowych Teamsters, który również składał zeznania w sprawie Donovan, został zastrzelony na Manhattanie przez nieznaną osobą.

Silverman zwrócił się do FBI z żądaniem przebadania również tej sprawy.

W lipcu Silverman zakończył dochodzenia, twierdząc, że nie przyniosły one wystarczających dowodów na potwierdzenie zarzutów wysuwanych przeciw sekretarzowi.

Dochodzenia wznowiono jednak, kiedy Donovan zaczął ponownie oskarżać o łapówki i powiązania ze światem przestępczym.

100,000 Łagierników

Frankfurt n/Menem (UPI) — Międzynarodowe Stowarzyszenie Obrony Praw Ludzkich stwierdziło, że przy budowie osławionego gazociągu syberyjskiego pracuje przymusowo 100,000 więźniów spędzonych z sowieckich łagrów.

Stowarzyszenie odwołało się do kanclerza Helmuta Schmidta, aby doprowadzić do zbadania tej sprawy przez komisję Międzynarodowej Unii Pracy.

"Łagiernicy zostali skazani na wieloletni łagier głównie z powodów politycznych i religijnych. Są wśród nich kobiety, starcy, a nawet małe dzieci" — stwierdza wspomniana organizacja.

Kronika Harcerska

"Z Dzieckiem Swoim Rozmawiaj Po Polsku i Przekaż Mu Polskie Tradycje"

Inni o Złocie

Zanim będziemy mogli podzielić się bezpośrednimi przeżyciami i spostrzeżeniami naszych uczestników Złotu Harcerstwa poza granicami Kraju w Belgii — podajemy wyjątki reportażu "Narodowca" z Francji w opracowaniu dyrektora M. Kwiatkowskiego.

... "Dziesięciodniowy okres od 1—10 sierpnia 1982 zapisał się złotymi zgłoskami w dziejach emigracji polskiej w świecie, a dla malej lecz bardzo ofiarnej i przedsiębiorczej Polonii belgijskiej stał się uwieńczeniem wielu lat niezmordowanej pracy—zwłaszcza w znanym obecnie wśród Polaków na wszystkich kontynentach pięknym ośrodku polskości w Comblain-La-Tour.

Tak, okres od 1—10 sierpnia roku 1982 to niezapomniane chwile, podczas których 1,280 harcerki i harcerzy polskich przybyłych z Australii, St. Zjednoczonych, Argentyny, Kanady, Zambii (Afryka), Wielkiej Brytanii, Francji, Niemiec i oczywiście Belgii uczestniczyło w imponującym III Światowym Złocie Harcerstwa Polskiego.

Był to Złot łączności z Krajem, Złot wiary i nadziei w przyszłość, Złot Jubileuszu Jasnogórskiego!

"Zebym Polska była Polską!" — śpiewało 10 milionów członków "Solidarności" w bohaterskim okresie tworzenia Niezależnych Związków Zawodowych, imponując całemu światu swą odwagą, dojrzałością polityczną i niezachwianą wiarą w najwyższe wartości ludzkie, tak często deptane w uciemiężonym Kraju jak i w świecie.

"Zebym Polska była Polską!" — odpowiedziały im jak echo rzesze harcerskie w Comblain-La-Tour... i śpiew ich rozniósł się potężnym echem aż po Polskę, podnosząc na duchu nasz prześladowany Naród. Popłynął on do wszystkich krajów, gdzie działacze polonijni parają się z tyłoma trudnościami, by utrzymać polskosc i duchową spuściznę Ojców Naszych w sercach i umysłach młodego pokolenia.

Tak, Trzeci Światowy Złot Harcerstwa — to wielka rzecz. W chwili, gdy w całej Polsce pogrążonej w mrokach stanu wojennego wyruszyły ku Jasnej Górze pielgrzymki, by podziękować Królowej Polski na 600 lat obecności Jej cudownego obrazu w Częstochowie i gdy z całej Francji wyruszyły w tym samym celu pielgrzymki polskie do Lourdes — wyrażał on tężyzną duchową Narodu polskiego i moc jego wiary, która dała Polsce przetrwanie, a światu polskiego Papieża!

Pierwsza część reportażu kończy się słowami: "Dziękujemy uczestnikom i uczestnikom Złotu za ich piękną harcerską pracę i życzymy im, by — po szczęśliwym powrocie do krajów z których przybyli — wytrwali na swych tak ważnych posterunkach. Szczęść Wam Boże."

Dalsze spostrzeżenia "Narodowca"

AUGUSTA, GA.—Węgier, Otto Atila Gilbert (zdjęcie z 1982 r.) został skazany na karę 15 lat więzienia za to, że próbował kupić tajniki technologii amerykańskiej. (UPI)

BIURA PRAWNE JOHN'A ROKACZA

Adwokat mówiący po polsku zajmuje się wszelkiego rodzaju sprawami.

- Rozwody
- Uszkodzenia Cieleśne
- Sprawy Kryminalne
- Przekroczenia Drogowe w Stanie Nietrzeźwym
- Sprawy Emigracyjne

Pierwsza Wizyta BEZ OPLATY
Przyjmuje Także Wieczorami
Dzwon 7 dni w tygodniu. 24-godzinny. Dwa biura: Downtown i Northwest.

726-3753

Popierajcie tych, którzy ogłaszają się w "Dzienniku Związkowym".

podamy w następnym numerze Kroniki.

Jeszcze Jeden

Otrzymałmisi jeszcze dar na Fundusz Złotowy od najstarszego tu instruktora, hm. T. Piechaczka — \$5, za które składamy serdeczne Bóg Zapłać.

Wrzesień 1939

"Mamy jedną Ojczyznę i Jej winni jesteśmy miłość, służbę, ofiarę, a nawet śmierć gdy Bóg tego zażąda."

Stefan, Kardynał Wyszyński

Jak wiernie myśl ta odpowiada myśli tych, którzy przed 43 laty stanęli do nierównej walki z najeźdźcą hitlerowskim.

W dniu 1 września 1939 r. Żołnierz Polski — a z nim cały Naród — podjął nierówną walkę — z pełnym poświęceniem, stawiając zacięty opór, który zaskoczył butnego sąsiada. Opór rozciągnął najeźdźcę, który z właściwą sobie teutońską wściekłości rozpoczął walkę nie tylko z żołnierzem polskim, ale z całą cywilną ludnością. Zapłonęły rubieże zachodniej Polski od stoku Karpat poprzez Śląsk, centralną Polskę, aż po wybrzeże i granice Prus Wschodnich. Zwarł się cały Naród gotów poświęcić swe życie w obronie Wolności.

Gdy trwały te walki — otrzymujemy 17 września cios w plecy od sowieckiego najeźdźcy — mimo, że tak niedawno podpisaliśmy z nim traktat o nieagresji.

W pierwszych szeregach walczących znaleźli się również harcerze bądź to jako zmobilizowani, bądź ochotniczo w służbach pomocniczych: harcerki w służbie sanitarnej, łączności, opieki nad uciekinierami i osieroconymi dziećmi; harcerze w służbie wartowniczej, łączności, obronie przeciwlotniczej itd. Każdy nawet ten najmłodszy zgłaszał się do służby i do walki w obronie Polski.

Ile tej młodzieży spontanicznie zgłosiło się — nikt nie potrafi odpowiedzieć dokładnie, bo nie było czasu na prowadzenie ewidencji, a front wciąż się zmieniał. Wiadomo — były tysiące. Ilu przełało krew, ilu oddało swe życie — też dokładnie nie zanotowano. Ilu harcerzy zostało rozstrzelanych na Śląsku i Pomorzu też wiadomo tylko w przybliżeniu.

Wszyscy, a z nimi młode pokolenie harcerskie, nie zrezygnowali z walki, gdy Kraj został zalany od zachodu przez hitlerowców, a ze wschodu przez Sowiety. Przekuwali oni w dalszym ciągu czynny na stal, co na dnie dusz ich leżało — w Szarych Szeregach.

Rozpoczynamy Nowy Rok

Od chwili podjęcia pracy harcerskiej w Chicago, każdy nowy rok naszej pracy rozpoczynamy wspólną Mszą św. Od wielu już lat gromadzimy się — jako Rodzina Harcerska — w kościele Matki Boskiej Anielskiej, gdzie zostaliśmy serdecznie przyjęci tak przez ks.ks. proboszczów — niegdyś przez śp. ks. Rybarczyka, a obecnie przez ks. E. Karłowicza, Jego Asystentów oraz parafian tamtejszych. Łączy nas szcera, serdeczna przyjaźń.

W tym roku Msza św. odbędzie się w niedzielę, 12 września, o godz. 11:30. Zbiórka wszystkich jednostek harcerskich w letnich przepisowych mundurach o godz. 11-ej. Kierownicy jednostek harcerskich na czele z Hufcowymi dołożą starań o wzorowy wygląd ich jednostek i 100% stany liczbowe.

Zapraszamy również serdecznie wszystkich Rodziców, Przyjaciół, Kierowników Szkół Sobotnich i Przedstawicieli Organizacji do udziału w naszym uroczystym rozpoczęciu nowego — 33 roku pracy w Chicago.

Podkreślimy tym faktem, że całe społeczeństwo jest z nami, docenia i rozumie wartość naszej pracy.

ALBANY WOMEN'S MEDICAL CENTER SPECJALISTYCZNA OPIEKA ZDROWOTNA DLA KOBIET ORAZ ZABIEGI GINEKOLOGICZNE

- Badania Krwi i Mocz u Ciężce
- Porady Ciążowe
- Lokalne Zazwyczajenie i Narkoza
- Zabiegi D&C

Koszty Zabiegów i Badań Pokrywane Przez Ubezpieczenia
DZWOŃNIAC W JEZYKU POLSKIM
PYTAĆ O P. HALINE
725-0200 • 5086 N. Elston
Od Wtorku do Soboty:
8 Rano-4 Po Pol.

WASHINGTON. — Sekretarz Stanu U.S. George Schultz w drodze do biura. (UPI)

O Wpływie Telewizji Na Amerykanów

Wynalazek przekazywania obrazów za pomocą specjalnych fal radiowych do domów zwykłych obywateli — telewizja liczy już 43 lata. Przez cały ten okres trwały dyskusje nad wpływem, jaki wywiera na osoby, które oglądają programy telewizyjne. Jak zawsze istnieją dwa stanowiska, równie silne, równie udokumentowane przykładami. Wydaje się jednak, że szala przechyla się na stronę dobrą, mimo wielu głosów przeciwnych takiemu stwierdzeniu.

To, że telewizja wywiera olbrzymi wpływ na telewidzów nie ulega żadnej wątpliwości. Badania wykazały bowiem, że telewidzowie coraz dłużej siedzą przy telewizorze. Oto kilka danych: przeciętny Amerykanin w 1951 r. spędzał średnio 4 godziny i 35 minut przed "skrzynką głupot", obecnie, tj. w 1981 r. siedzi już przed nią przez 6 godzin i 44 minuty — naturalnie codziennie. Obliczono nawet, iż przeciętny młody Amerykanin od urodzenia do osiągnięcia wieku "dojrzałości", czyli do 21 roku życia, spędza przed telewizorem więcej godzin, niż w szkole lub przy odrabianiu lekcji. Mając lat 16, większość młodych ludzi ogląda programy telewizyjne przez przynajmniej od 10,000 do 15,000 godzin.

Pedagodzy uważają, że oglądanie programów telewizyjnych jest jednym z powodów, przez które poziom wiedzy młodzieży stale się obniża. Programy telewizyjne — zdaniem wychowawców — nie uczą poprawnego myślenia, nie zmuszają do wyciągania wniosków. Wielu specjalistów zarzuca telewizji zupełnie wyobcowanie telewidzów od snucia marzeń, odebranie im prawie zupełnie wyobraźni. Największym zarzutem jest to, że telewizja dosłownie "oducza" dzieci i młodzież od czytania i dlatego spotykamy wielu młodych ludzi, którzy są właściwie "funkcjonalnymi analfabetami", którzy nie potrafiącymi przeczytać podstawowych instrukcji, wypełniać formularze, obliczyć prostego rachunku.

Uczeni z krajowego instytutu zdrowia psychicznego utrzymują na przykład, iż programy telewizyjne bardzo poważnie wpływają na agresywność dzieci i młodzieży. Wyniki pięcioletnich badań, którym poddanych było 732 dzieci, wykazały bardzo wyraźne powiązania pomiędzy oglądanymi programami i zachowaniem się młodych ludzi, szczególnie w sytuacjach napięć nerwowych. Młodzi telewidzowie zdawali się naśladować zachowanie aktorów, najczęściej brutalne, z ulubionych programów TV.

Telewizja ma również bezpośredni wpływ na życie przeciętnego Amerykanina. Telewizja "dyktuje" co trzeba jeść, ile i z jakich wytwórni; telewizja sugeruje sposób bycia, ubioru oraz samego trybu życia; wreszcie, telewizja wywiera olbrzymi wpływ na wyborców w chwilach, kiedy dokonują wyboru kandydata na takie czy inne stanowisko.

Równie mocne stanowisko zajmują zwolennicy telewizji, podkreślając jej największą zaletę: szczególnie mocną siłę oddziaływania.

Jako najlepsze źródło masowego

przekazu, które wizualnie i słuchowo przekazuje informacje oparte na różnych punktach widzenia, z różnym podłożem interpretowanym, telewizja oddaje olbrzymie usługi szerzenia idei wolności.

Telewizji przypisuje się olbrzymie zbliżenie do siebie ludzi całego świata, zapoznanie ich ze zwyczajami innych narodów, ich historią i geografiami.

Wielu nauczycieli i wychowawców podkreśla jak ważną rolę odegrały w kształtowaniu się charakterów, zdobywaniu pierwszych wiadomości takie programy, jak: "Electric Company" czy też "Sesame Street".

Jednym słowem, zjawisko aparatu telewizyjnego w domu przeciętnego mieszkańca ma swoje dobre i złe strony.

(opr. ar na podst. U.S. News & World Report)

Cover Girl Style Printed Pattern

4963
SIZES 8-18

by Anne Adams

Sew the romantic, ruffled dress you can see on the cover of our Fall-Winter Fashions-to-Sew Catalog! Note new puffy sleeves, tiered skirt. Send!

Printed Pattern 4963: Misses Sizes 8, 10, 12, 14, 16, 18. Size 12 (bust 34) takes 3 1/8 yards 60-inch fabric.
\$2.25 for each pattern. Add 50¢ for each pattern for postage and handling. Send to:

Anne Adams, Dept. 10, Polish Daily Zgoda, 243 W. 17th St., New York, NY 10011
Print NAME, ADDRESS, ZIP, SIZE and STYLE NUMBER.

Be smart, be successful, sew a new wardrobe with our NEW FALL-WINTER PATTERN CATALOG. Over 100 easy styles! Plus free coupon for any \$2.25 pattern. Catalog, \$1.50
ALL CRAFT BOOKS \$2.00 each
115-Ripple Crochet
117-Easy Art of Needlepoint
123-Stitch 'n' Patch Quilts
129-Quick 'n' Easy Transfers
Books and Catalog — add 50¢ each for postage and handling.

Lucy Maud Montgomery

Ania Na Uniwersytecie

239

(Ciąg dalszy)

— Niech się nazywa Raymond Fitzosborne — podchwyciła Diana, która pamiętała jeszcze z dawnych lat rozmaite imiona i nazwiska, wymyślone niegdyś wspólnie z Anią, Janką Andrews i Ruby Gillis.

Ale Ania potrząsnęła przecząco głową.

— Dla pastuszka byłoby to zbyt arystokratyczne nazwisko, bo przecież trudno sobie wyobrazić, że jakiś Fitzosborne pasie świnię i zbiera gałązki na opał.

Diana nie bardzo rozumiała, dlaczego to nazwisko wydawało się Ani nieodpowiednie, lecz po chwili doszła do wniosku, że przyjaciółka prawdopodobnie zna się na tym lepiej, i koniec końcem mały pastuszek został nazwany Robertem Ray, a zdrobniale Bobbym.

— Jak myślisz, ile za to dostaniesz? — zapytała Diana po chwili.

Anię jednak w tym momencie zupełnie to nie obchodziło. Marzyła tylko o sławie, z którą pieniądze, według niej, nie miały nic wspólnego.

— Pokażesz mi tę nowelę, prawda? — szepnęła błagalnie Diana.

— Przeczytam ją tylko tobie i panu Harrisonowi, ale musisz powiedzieć szczerze, co o niej myślisz. Wszyscy inni zobaczą ją dopiero po wydrukowaniu.

— A jaki będzie koniec, wesoły czy smutny?

— Tymczasem sama jeszcze nie wiem. Uważam, że lepszy byłby smutny koniec, bo jednocześnie zawierałby więcej romantyzmu, lecz wydawcy wolą na ogół wesołe zakończenie. Podobno profesor Hamilton utrzymuje, że tylko geniusze mogą sobie pozwolić na smutne zakończenie swych dzieł. A ja przecież — dodała Ania skromnie — kimkolwiek bym była, to w każdym razie nie jestem geniuszem.

— Ja osobiście także wolę wesołe zakończenie — rzekła Diana. — Najprzyjemniej jest, jak książka kończy się ślubem. — Diana od chwili swych zaręczyn z Alfredem uważała, że ślub przynosi ludziom najwyższe szczęście na ziemi.

— Ale czasami lubisz płakać się nad książką?

— Tak, lecz tylko w samym środku akcji. Za to koniec powinien być zawsze wesoły.

— W mojej noweli musi być choć jedna scena tragiczna — szepnęła Ania w zamyśleniu. — Może poprowadzę akcję w ten sposób, że Robert Ray zostanie ranny w jakimś wypadku i umrze.

— Nie, na to nie pozwolę! — zawołała Diana ze śmiechem. — Bobby należy do mnie i musi żyć, aby stać się dzielny człowiekiem. Możesz przecież uśmiercić kogoś innego.

Podczas następnych dwóch tygodni Ania co dnia wpadała w inny nastrój, widocznie uzależniony od tego, jaki obrót przybierała akcja jej noweli. Chwilami była szalenie rozbawiona, chwilami znów pogrążała się w beznadziejnej rozpacz. Diana nic z tego nie rozumiała.

— Przecież postępowanie twych bohaterów zależy od ciebie — usiłowała przekonać przyjaciółkę.

— Co też ty mówisz! — oburzyła się Ania. — Moja Aweryla jest typem stanowczym i trudno rozciągnąć nad nią kuratelę. Chwilami czyni coś zupełnie nieoczekiwanego, a mnie takie rzeczy narażają na przepisywanie całej noweli na nowo.

Wreszcie nowela została skończona i Ania po kryjomu przeczytała ją Dianie. Scena tragiczna została wprowadzona do akcji, chociaż mały Bobby Ray został przy życiu. Czytając tę scenę, Ania obserwowała spod oka przyjaciółkę. Oczywiście Diana rozplakała się rzewnie, ale przy samym końcu noweli wyglądała tak, jakby była trochę rozczarowana.

— Dlaczego zabiłaś Maurycego Lennox? — wyszeptowała z wyrzutem.

— Bo to był zły człowiek, więc musiałam go ukarać — odparła Ania.

— A mnie się on najwięcej podobał — szepnęła Diana mimo woli.

— Jednakże musiał umrzeć — odrzekła Ania, zagniewana nieco — bo w przeciwnym razie nie dawałby spokoju Aweryli i Percevalowi.

— Mogłaś go stworzyć innym człowiekiem.

— To cała nowela przestałaby być romantyczna i stałaby się nudna.

— Niech i tak będzie. W każdym razie nowela jest nadzwyczajna i jestem pewna, że sława twoja wkrótce zabłyśnie. A jaki będzie tytuł?

— Tytuł już mam od dawna! Nowela ta nazywa się „Pokuta Aweryli”. Prawda, że ładnie brzmi? Diano, mów ze mną szczerze, czy znalazłaś w tej noweli jakieś błędy?

— Niewielki — odparła Diana po chwili namysłu. — Scena, w której Aweryla piecze ciasto, jest nieromantyczna, nie pasuje według mnie do reszty. Przecież Aweryli nie wypada się zajmować taką prozaiczną pracą. W ogóle bohaterki romantycznych nowel nie powinny umieć gotować.

— Dlaczego? Przecież to właśnie zabarwia całą nowelę humorem, to najlepsza część! — zawołała Ania z zapalem.

Diana postanowiła zaniechać dalszej krytyki, jednakże Ania miała jeszcze cięższe zadanie z panem Harrisonem, którego trudniej było przekonać. Na samym początku stwierdził, że w noweli jest stanowczo za dużo opisów.

— Wyrzuc te wszystkie kwieciste ustępy — rzekł stanowczo.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Zapisy i Rozpoczęcie Roku Szkolnego w Polskich Szkołach Sobotnich

Polskie Szkoły przedmiotów Ojczy-
stych nie tylko uczą, ale również
wychowują młode pokolenie w duchu
zasad tradycji chrześcijańsko-naro-
dowych.

Program naszych szkół obejmuje:
8 klas szkoły podstawowej, 4-letnie
gimnazjum, przedszkole, kursy dla
nie mówiących po polsku, kursy dla
dorosłych, taniec, śpiew, teatr.

Przy szkołach jest również prowa-
dzone harcerstwo.

Dla udogodnienia rodziców szkoły
rozzuczone są po całej metropolii chi-
cagosskiej i przedmieściach. Zache-
camy, a zarazem apelujemy gorąco
do wszystkich rodziców o zapisanie
dzieci do Polskich Szkół Sobotnich,
jeżeli chcemy zachować u młodzieży
pamięć jej pochodzenia i szacunek
do przeszłości i kultury polskiej.

W większości Polskich Szkół So-
botnich rok szkolny rozpocznie się
w sobotę, 11 września, wyjątek stano-
wi jedynie szkoła im. Jana Pawła II,
gdzie rok szkolny rozpocznie się w
niedzielę, 12 września.

W niektórych szkołach zapisy odby-
ły się już 28 sierpnia. Wiemy jednak,
że zawsze i z wielką chęcią będą
przyjęci nowi uczniowie. Poniżej lista
Polskich Szkół Sobotnich i dane o
zapisach.

Szkoła im. Bł. Maksymiliana Kolbe,
przy parafii św. Konstancji, 5841 W.
Strong Ave. Zapisy się już odbyły,
rok szkolny rozpoczyna się 11 wrze-
śnia.

**Szkoła im. gen. Władysława Ander-
sa,** przy par. św. Tekli, 6333 N. New
Castle, zapisy i rozpoczęcie roku
szkolnego — 11 września, od godz. 9
rano.

**Szkoła im. ks. prał. S. Cholewiń-
skiego,** przy par. św. Józefa, przy
4800 S. Hermitage — zapisy i po-

czątek roku, w sobotę, 11 września,
od godz. 9 rano do 11.

Szkoła im. Fryderyka Chopina,
Przy Palatine High School, 1111 N.
Rowling Rd., Palatine — zapisy i
rozpoczęcie roku szkolnego 11 wrze-
śnia, od godz. 9 rano.

Szkoła im. Marii Konopnickiej,
przy par. Pięciu Braci Męczenników,
4327 S. Richmond, zapisy w sobotę,
4 i 11 września, początek roku szkol-
nego 11 września. Zapisy rozpoczną
się o godz. 10 rano.

Szkoła im. I. Paderewskiego w
Niles, przy par. św. Izaaka, 101 Golf
Road, Niles. Zapisy się już odbyły,
początek roku szkolnego — 11 wrze-
śnia.

Szkoła im. gen. K. Pułaskiego, przy
par. św. Wacława, 3425 N. Lawndale,
zapisy i początek roku szkolnego w
sobotę, 11 września, godz. 9 rano.

Szkoła im. Henryka Sienkiewicza,
przy par. św. Walentego, 4940 W.
13-ta ul., w Cicero, Ill. Zapisy i po-
czątek roku szkolnego 11 września,
od godz. 10 rano.

Szkoła im. gen. Wł. Sikorskiego,
przy 1213 Army trail, w Addison, Ill.,
zapisy i rozpoczęcie roku szkolnego
11 września, od godz. 9 rano.

Szkoła im. Jana Pawła II, przy par.
Piusa X, w Lombard, zapisy 5 wrze-
śnia, od 12 do 1 po poł., rozpoczęcie
roku szkolnego 11 września.

**Szkoła im. Jana Pawła II, w Le-
mont,** przy par. SS. Cyryla i Meto-
dego, zapisy i początek roku szkolne-
go w niedzielę, 12 września, od godz.
9:30 rano.

Szkoła im. Kazimierza Wielkiego w
Hammond, Ind., przy par. św. Stani-
sława, zapisy i początek roku szkolne-
go w sobotę, 11 września, od godz.
9 rano.

Światowy Zjazd Żołnierzy I Dywizji Pancernej w Chicago

Gen. Klemens Rudnicki — Gościem Honorowym

Upłynęło czterdzieści lat od chwili,
gdy rozkazem generała Sikorskiego
stworzona została na ziemi szkockiej
1-sza Dywizja Pancerna Wojska Pol-
skiego. Dowództwo Dywizji gen. Si-
korski powierzył generałowi Stanisła-
wowi Maczkowi. Przez dwa lata gen.
Maczek organizował, szkolili i zespałał
żołnierzy i oddziały Dywizji.

Po czterdziestu latach żołnierze Dy-
wizji z rodzinami zbierają się w Chi-
cago, by wspomnieć przeszłość i za-
stanowić się nad przyszłością. Bo taki
los tego rodzaju organizacji, że co

roku wykuszają się szeregi i przyby-
wa nagrobków na cmentarzach.

Dwudniowy program rozpocznie się
zebraniem uczestników w sobotę, 4
września, o godz. 2:00 po poł., w
White Eagle Restaurant, 6839 N. Mil-
waukee Ave., Niles, Ill. Przyjeżdżają
liczne koledzy z Europy, Kanady,
Buffalo, Cleveland, Detroit, Califor-
ni, Nowego Yorku, Florydy. Między
nimi generałowie armii amerykań-
skiej J. Graczyk i Jan Krępa, były
oficer 1 Dywizji Pancernej. Przyje-
dzie ppłk. Jerzy Wasilewski, były do-
wódca 10 Pułku Strzelców Konnych.

Wiek i choroby nie pozwolą wielu,
by być z nami. Nie będzie generała
Maczka, ma ponad 90 lat, ale będzie
drugi dowódca Dywizji i d-ca Polskich
Sił w Niemczech w latach 1945-47
generał Klemens Rudnicki, wślawio-
ny walkami w 2 Korpusie od Monte
Cassino do Bolonii.

W niedzielę, 5 września uczestnicy
spotkają się w kościele św. Jakuba,
5730 W. Fullerton Ave., na nabożeń-
stwie Zjazdowym, o godz. 10:30 rano,
a następnie na śniadaniu w sali Diplo-
mat Hall, 5600 West Fullerton Ave.

W tej samej sali też odbędzie się
końcowy bankiet i bal o godz. 5:00 po
południu.

Zarząd Stowarzyszenia w Chicago,
jako Komitet Wykonawczy Zjazdu,
zwraca się z prośbą do wszystkich
bratnich organizacji, weterańskich,
kombatanckich i społecznych o wyde-
legowanie pocztów sztandarowych na
nabożeństwo w kościele św. Jakuba.

Zbiórka pocztów i uczestników o
godz. 10:00 rano na Diplomat parking,
Central i Fullerton.

Bliższe informacje można uzyskać
w Zarządzie Stow. 1 Dyw. Panc. Tel.
685-6745.

Za Komitet Wykonawczy:

Józef A. Lubecki — prezes

Mayor Byrne

Zaprasza Na "Piknik"

Dla uczczenia Święta Pracy, z
inicjatywy Pani Mayor Jane Byrne
w Grant Parku odbędzie się dwu-
dniowy "piknik." Szereg znanych re-
stauracji zapewni uczestnikom do-
skonale smakołyki, a znane zespoły
muzyczne urozmaicą pobyt w parku.
Nie trzeba więc wyjeżdżać z Chicago,
aby dobrze się zabawić.

TEL AVIV, IZRAEL. — Jeniec wojenny w drodze do domu, zwolniony przez Izraelczyków. (UPI)

Seria Odczytów w Muzeum Polskim

Muzeum Polskie w Ameryce poda-
je do wiadomości, że organizuje serię
odczytów na ciekawe tematy. Odczy-
ty te odbywać się będą w każdą
drugą niedzielę września, październi-
ka i listopada.

Oto tematy i daty poszczególnych
odczytów:

W niedzielę, 12 września mec. Sa-
muel Fink mówić będzie o "Szukaniu
przodków," ze szczególnym zwróce-
niem uwagi na odnajdywanie przod-
ków w krajach za "żelazną kurtyną."
Odczyt rozpocznie się punktualnie
o godz. 3 po poł.

W niedzielę, 10 października, o
godz. 3, dr Irena Nagurski mówić
będzie o "19-to wiecznym polskim
malarstwie ludowym." Odczyt będzie
bogato ilustrowany.

W niedzielę, 14 listopada, również
o godz. 3, o "Powtarzających się
motywach w polskim folklorze," mó-
wić będzie dr Garey Malek.

Muzeum Polskie znajduje się przy
984 N. Milwaukee Ave. Wstęp do Mu-
zeum i na odczyty — bezpłatny.

Zapisy Na Kursy Wieczorowe

Przy szkole średniej Schurz, mie-
szczącej się przy 3601 N. Milwaukee
Ave., istnieje oddział kolegium mie-
jskiego dla dorosłych. W ramach tego
kolegium prowadzone są różnego ro-
dzaju kursy, od nauki języka angiel-
skiego dla nowoprzybyłych po kursy
przypodobienia zawodowego.

Zapisy na nadchodzący rok akade-
micki przyjmowane będą od wtorku,
7 września, w godz. od 6:30 do 9 wie-
czorem. Zajęcia rozpoczną się 13
września.

Szczegóły dotyczące wykładanych
przedmiotów będzie można otrzymać
na miejscu.

Polski Festyn w Milwaukee, Wis.

W dniach od 3 do 6 września, pla-
nowany jest pierwszy "Polski Fe-
styn," na terenach znanych pod na-
zwą Summerfest Grounds w Milwau-
kee, Wis.

Organizatorzy przygotowali bardzo
bogaty program rozrywkowy i ser-
decznie zapraszają.

Zebranie

Komisji 9 Z.P. w Am.

Zawiadamiamy członkinie Komisji
9, Związku Polek w Ameryce, że po-
siedzenie odbędzie się w sobotę, 11
września, o godz. 1 po poł., w Coperni-
cus Senior Citizens Center, przy 3160
N. Milwaukee Ave. Prosimy wszyst-
kie delegatki o przybycie.

Helena Klich — prezeska

Wanda Telma — sekr. prot.

Chór Filomeni

Z okazji Światowego Zjazdu Żołnie-
rzy I Dywizji Pancernej, chór Filo-
meni wystąpi na uroczystej Mszy św.
w kościele św. Jakuba (przy Fuller-
ton).

Zbiórka członków przed kościołem
w niedzielę, 5 września, o godz. 9:30
rano. Msza św. rozpocznie się o godz.
10:30 rano.

Wład. Tokarz — prezes

J. Faustman — koresp.

Bezpłatne Kursy Języka Angielskiego

W ramach programu City Colleges
prowadzone będą kursy nauki języka
angielskiego dla nowo przybyłych. Za-
jęcia odbywać się będą przy 3225
N. Sheffield Ave.

Zapisy przyjmowane będą od po-
niedziałku 23 sierpnia do 30 sierpnia
w godz. od 10 rano do 7 wieczorem.

Rozpoczęcie Roku Szkolnego 1982/83

Zarząd szkoły zawiadamia, że za-
jęcia szkolne rozpoczynają się w
sobotę, 11 września, 1982 r.

Adres szkoły: Prospect High School,
801 Kensington Road, Mount Pros-
pect, Ill.

Porządek pierwszego dnia zajęć:
godzina 10:00 rano — Msza św.,
którą odprawi ks. Zbigniew Górecki,
kapelan szkół polskich i Harcerstwa.
Adres kościoła: parafia św. Emili
(St. Emily Parish), przy 1400 East
Central Rd. (3 bloki na wschód od
skrzyżowania Central i Rand Rd.)
w Mount Prospect.

Godz. 11:00 do 11:30 — dodatkowe
zapisy do szkoły i Harcerstwa w bu-
dynku szkolnym,
godz. 11:30 do 2:00 — normalne
lekcje.

W ciągu roku szkolnego lekcje będą
się odbywać w każdą sobotę w go-
dzinach od 11:30 do 2:00. Szkoła nasza
posiada przedszkole, osiem klas szko-
ły podstawowej, 4-ro klasowe gimna-
zjum, kursy języka polskiego dla
dzieci nie mówiących po polsku oraz
kursy języka polskiego i kultury
polskiej dla dorosłych. W ciągu roku
uczniowie biorą udział w występach
artystycznych organizowanych przez
nauczycieli.

Po wszelkie dodatkowe informacje
dotyczące naszej szkoły prosimy tele-
fonować: 775-9725; 680-7286; 824-8854.

Elżbieta Matej — prezeska Zarządu
Danuta Schneider —
Kierowniczka szkoły

Ważne Spotkanie Nauczycieli

W czwartek, 2 września, o godzinie
5:50 po poł. odbędzie się czwar-
te z kolei posiedzenie w sprawie Le-
niego Humanistycznego Instytutu
Nauczycielskiego. Odbędzie się ono
na Uniwersytecie Loyola, Lake Shore
Campus, 6525 N. Sheridan (przystan-
ek kolejki Loyola na linii północnej),
na trzecim piętrze budynku Damen
Hall (sala 331).

Obecne spotkanie odbędzie się w ra-
mach rozpoczynającego się w ten
sam dzień (2 września) i na tej samej
sali (331 Damen Hall) zapowiedziane-
go kursu prof. Mochy "Metodyka
nauczania języka polskiego" (czwart-
ki wieczorem, 6:00—8:30). W ten spo-
sób spotkanie, które w tych warun-
kach musi się zacząć punktualnie,
będzie niejako wstępem do kursu.

Jest to robione celowo, aby umożli-
wić potencjalnym uczestnikom Insty-
tutu, którzy nie mają doświadczenia
metodycznego, zapoznanie się z pro-
gramem kursu "Metodyki" i ew. zapi-
sanie się na ten kurs, ponieważ meto-
dyka, jako oficjalny przedmiot, nie
może według nowych dyrektyw, wejść
do programu planowanego Instytutu.

Pierwszy wykład na kursie "Meto-
dyki" będzie poświęcony ewolucji pol-
skiej pisowni i ortografii, pod ogólnym
tytułem "Grafia niezłożona,
złożona i diakrytyczna". Informacji
dotyczących tak kursu "Metodyki"
jak i Instytutu chętnie udzieli prof.
F. Mocha, telefon służbowy 274-3000 —
ext. 441, lub domowy 338-2189.

F. M.

Klub Nowy Prąd

Przypominamy, że miesięczne po-
siedzenia Klubu odbywają się w każ-
dą pierwszą środę miesiąca. Pierwsze
powakacyjne posiedzenie odbędzie się
już w środę, 1 września. Prosimy
wszystkich o przybycie, ponieważ
mamy wiele ważnych spraw do załat-
wienia.

Adam A. Bryl — sekr.

Z Życia Organizacyjnego Z.N.P.

Zebranie Gr. 1533 ZNP Tow. Wolna Polska

Przypominamy, że posiedzenie
Tow. Wolna Polska Grupa 1533 ZNP
odbędzie się we wtorek, 14 września
b.r., o godz. 7:30 wiecz. w sali Lin-
coln Tavern, przy 1858 N. Wabansia
Ave.

Sandra Folak — sekr. prot.

Zebranie Tow. Wolność Grupa 1776 ZNP

Zawiadamiamy, że pierwsze powa-
kacyjne posiedzenie Tow. Wolność,
Grupa 1776 ZNP, odbędzie się w śro-
dę, 1 września br. o godz. 7:30 wie-
czorem, w sali E. Moskala, przy 5639
N. Milwaukee Ave. Ponieważ mamy
wiele ważnych spraw do załatwienia,
prosimy członków o liczny udział w
zebraniu.

Stanisław Bogobowicz — prezes
Zofia Drwila — sekr. port.

Z Wydziału Kobiet Okręgu 13 ZNP

Powakacyjne posiedzenie Wydziału
Kobiet Okręgu 13 ZNP odbędzie się
w czwartek, dnia 2 września, w sali
E. Moskala, 5639 N. Milwaukee, o
godz. 7:00 wiecz.

Obecność pań delegatek jest pożą-
dana, ponieważ są bardzo ważne
sprawy do załatwienia.

Kazimiera Pytel — komisarka
Eleonora Tragarz — sekretarka

Ad Multos Annos!

W niedzielę, 19 września, w koście-
le św. Heleny, przy 2315 W. Augusta
Blvd., o godz. 3 po poł., odbędzie się
ślub Młodej Pary: Jadwigi (Judy)
Stankiewicz, córki Marianny i śp.
Mariana Stankiewiczów ze Stefanem
Kozioł, synem Heleny Stefana Kozioł.

Jadzia i Stefan

Oboje młodzi pracują w biurach
Związku Narodowego Polskiego,
Jadwiga, jako sekretarka, Stefan —
jako pracownik firmy Burrough Corp.
Oboje są członkami Związku Naro-
dowego Polskiego, Jadwiga Grupy
1972, a Stefan 1776.

W orszaku ślubnym jako pierwsi
drużbowie stać będą: Krystyna, sio-
stra Judy oraz Larry, brat Pana Mło-
dego. Jedną z młodszych drużek bę-
dzie druga siostra Panny Młodej, Ewa
Maria.

Młodej Parze, na nowej drodze ży-
cia, życzymy Ad multos annos!"

Zaproszenie Na "Taste of Polonia"

Fundacja Kopernikowska planuje
urządzenie trzeciego już festiwalu
"Taste of Polonia." Festiwal ten od-
będzie się w czasie świątecznego
weekendu Święta pracy, tj. 5, 6, 7 i 8
września.

Festiwal odbywać się będzie na parko-
wisku Centrum Kulturalnego im.
Mikołaja Kopernika, przy 5216 West
Lawrence Ave.

Organizatorzy zapewniają wyśmien-
ite potrawy, specjalizacji polskiej Ku-
chini oraz moc rozrywek i urozmaice-
nia. Zapowiada się występu wielu
popularnych zespołów muzycznych
oraz znanych piosenkarzy.

Wstęp: \$1 od osoby, dzieci do 12
lat — wstęp wolny.

Poszukuje...

Franciszka Nótowska poszukuje
Paula i Helenę Masella z Chicago.
Proszę dzwonić na nr 312-780-1454
(collect).

Zebranie Grupy 2727 ZNP Tow. Białego Orła

Zawiadamia się wszystkich człon-
ków Towarzystwa Białego Orła, Grupa
2727 ZNP Związku Narodowego Pol-
skiego, że pierwsze powakacyjne po-
siedzenie odbędzie się w piątek, dnia
3 września, w sali Weteranów, 4800 So.
Wood. Początek o godzinie 7:30 wie-
czorem.

Sekretarka finansowa Józefina May
będzie urządować od godziny 7:00.

Uprasza się wszystkich o przybycie,
ponieważ przez wakacje nagromadziło
się wiele ważnych spraw do załatwie-
nia, a przede wszystkim nasze przy-
szłe 50-lecie Towarzystwa, które
przypada już w kwietniu następnego
roku.

Prezes Frank Goryl serdecznie za-
prasza wszystkich na posiedzenie i
ma nadzieję, że przystąpią do pracy
ochotnie nad urządzeniem jubileuszu.

Walter Tokarz —
sekr. prot. i korespondent

Polska — Wrzesień 1981

To tytuł wystawy fotograficznej,
jaką można obejrzyć w hollu Richard
J. Daley Civic Center przy skrzyżo-
waniu ulic Washington i Dearborn w
śródmieściu.

Zdjęcia — których na wystawie jest
100 — zrobił młody amerykański foto-
graf Sven Doehner, który właśnie
we wrześniu ubiegłego roku odwiedził
Polskę.

Dzięki nadzwyczajnej wrażliwości
artysty, zdołał uchwycić i utrwalić
ducha narodu w dniach wtedy trud-
nych, ale radosnych, kiedy nareszcie,
na jakiś czas, zaświeciła jutrzienka
wolności.

Wystawa ta została otwarta 16
sierpnia i można ją będzie oglądać do
3 września br. Polecamy.

Festyn Polskich Pieśni i Tańców

Zespoły: śpiewaczy "Lira Singers"
i taneczny "Polonez," serdecznie
zapraszają na Festyn Pieśni i Tań-
ców Ludowych, który odbędzie się
w niedzielę, 19 września br. w Ridge-
wood High School Auditorium, przy
7500 West Montrose, w Norridge, Ill.
Koncert rozpocznie się punktualnie o
godz. 3 po poł.

Oba zespoły należą do najlepszych
zespółów prezentujących publiczno-
ści regionalne pieśni i tańce polskie.

W sprawie biletów można telefo-
nować na nr 725-0880, lub pisać na
adres: Lira Singers, Polonez Dancers,
6033 N. Sheridan, #34H, Chicago, Illi-
nois, 60660. Bilety są w cenie po \$7
od osoby (\$6 w przedsprzedaży), eme-
ryci i dzieci poniżej 12 lat płać po \$4,
w przedsprzedaży \$3.50.

Zapisy Na Kursy Języka Angielskiego

Siostry z klasztoru św. Augustyna
zawiadamiają, że w nadchodzącym
roku szkolnym, prowadzić będą kursy
języka angielskiego w dwóch miej-
scach: w szkole św. Jana Bożego,
przy 5130 S. Elizabeth i w Brighton
Park Library, przy 4314 S. Archer
Avenue.

Lekcje w szkole św. Jana Bożego
odbywać się będą w poniedziałki i
środy, w godz. od 10 do 12 w południe
i we wtorki i czwartki, od 6:30 do 8:30
wieczorem.

Zapisy przyjmowane będą we wto-
rek, 7 września, od 6:30 do 8:30 i w
środę, 8 września od 10 do 12 w połu-
dniu.

Lekcje w Brighton Park Library,
odbywać się będą we wtorki i czwart-
ki, od 9 rano do 1 po poł. Zapisy we
wtorek, 7 września, od 9 rano do 1 po
południu.

Poszukuje Ciotki

Poszukiwana jest Helena Czurył'o-
Bielawska. Ostatni znany adres jej
zamieszkania: 917 N. Winchester
Ave., Chicago, Ill. 60622.

Kto zna miejsce jej pobytu —
proszony jest powiadomić krewnego
— Mariana Czuryło (Czurył'o) pod
adresem: Koelbigasse 33/3, 1030 Wien,
Austria, Europa, lub redakcję Dz.
Związkowego.

Czy złożyłeś datkę na żywność i lekarstwa dla Polski?

Czeki wystawić na:

"P.A.C. Charitable Foundation"

Wysłać na adres:

Polish American Congress

1200 N. Ashland Ave., Room 431, Chicago, Ill. 60622

La Suiza Mfg.

2889 N. Milwaukee Ave. Tel. 486-7212

WIELKA WYPRZEDAŻ

14 K WŁOSKIE ZŁOTO \$13.00 za 1 gram*

Zegarki marki SEIKO BULOVA RADO WITTMAYER. **40%** zniżki

Cena złota \$385 uncja

Dziennik Związkowy

(USPS 163-400)

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays, Sundays and Holidays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
6100 N. Cicero Ave., Chicago, IL 60646

POLISH DAILY ZGODA

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny

EDWARD C. RÓŻAŃSKI, Zarządca

Telefon do Redakcji przed 7:30 rano 286-0146

Telefon wszystkich Biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ

W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE

Codziennie i Weekendowe	Tylko Tygodniowe Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$40.00	Rocznie (1 yr.) \$15.00
Półrocz. (6 mos.) 22.00	Półrocz. (6 mos.) 9.00
Kwartal. (3 mos.) 13.00	Kwartal. (3 mos.) 6.00
Miesięcz. (1 mo.) 7.00	

W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy Numer Codzienny (Single Daily Copy)... 35¢

DO INNYCH KRAJÓW:

Codziennie i Weekendowe	Tylko Tygodniowe Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$60.00	Rocznie (1 yr.) \$18.00
Półrocz. (6 mos.) 45.00	Półrocz. (6 mos.) 14.00
Kwartal. (3 mos.) 20.00	Kwartal. (3 mos.) 8.00

W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy Numer Weekendowy (Single Weekend Copy)... 50¢

Wrzenie Rewolucyjne w Peru

Od podboju kraju przez Hiszpanów i zniesienia Imperium Inków, które sięgało na północ do obecnej południowej granicy Kolumbii, na południu do środkowego Chile, wrzenie rewolucyjne w Peru nigdy nie wygasło. Nie wypaliło się z odzyskaniem niepodległości i przybiera niepokojące rozmiary obecnie. Prez. Fernando Belaunde Terry znajduje się pod coraz silniejszym naciskiem różnych środowisk, by zwrócić się do wojska o położenie kresu terroryzmowi, który w środkowym Peru, w prowincjach górskich i górniczych przybrał rozmiary rebelii.

Prezydent znajduje się w trudnej sytuacji. Objął on władzę w 1980 r., po 12 latach wygnania w Stanach Zjednoczonych. W 1968 r. został usunięty przez marksistowskich generałów (zjawisko niezwykle w Ameryce Łacińskiej), którzy nie mogli jednak poradzić sobie z gospodarką kraju i w 1980 r. postanowili przeprowadzić wybory. Fernando Balunde Terry został wybrany znowu prezydentem wielką ilością głosów.

Podziemny ruch rewolucyjny w Peru różni się od innych tym, że unika rozgłosu. Występuje pod nazwą "Sendero Luminoso" (Błyszczy Szlak?). Z fragmentów programu, jakie dotarły do władz, wynika, że łączy on rewolucyjny terroryzm maoistów z mistyczną wiarą, iż któregoś dnia wrócą władcy starożytnego Imperium Inków.

Władze mało wiedzą o ruchu. Jednym z przywódców ma być b. profesor Abimael Guzman. Elitę Iruchu mają stanowić profesorowie i studenci uniwersytetów. Do 1977 r. ruch Sendero współdziałał z organizacją maoistów znaną pod nazwą Patria Roja, która wysłała około 90 swoich młodych członków na przeszkolenie do Korei Północnej, Wiet-

namu, Chin i Algierii. Z nieznanych przyczyn senderyści zerwali "przymierze" z maoistami. Ich przywódcy mieli schronić się w trudno dostępnych wioskach górskich, gdzie nauczyli się języka Indian, ich zwyczajów i tradycji. Większość ludności (18 milionów) Peru stanowią Indianie i Metysi, biali nie przekraczają 15 procent. Elita rządząca i kulturalna posługuje się językiem hiszpańskim, ale kultura hiszpańska cofa się coraz szybciej pod naporem tradycji indiańskich.

Wybitny historyk peruwiański, prof. Pablo Macera twierdzi, że senderyści zerwali z maoizmem i stali się częścią "mesjanistycznego ruchu andyjskiego", który istnieje od 16 wieku, ale dotąd nie wywierał większego wpływu na życie kraju. Według niektórych "Sendero Luminoso" nie jest liczną organizacją, ale jak "góra lodowa", której mała część wystaje ponad wodę, reprezentują oni pragnienia 12 milionów "czystej krwi" Indian, wyzyskując ich niezadowolone z warunków życia oraz utratą zaufania do instytucji państwowych.

Senderyści mają przeciwko sobie nie tylko aparat państwowy, ale także marksistów różnych odcieni, którzy zwalczają ich nawet bardziej zaciekle niż władze. Nasilenia działalności terrorystycznej senderystów było tak duże, że rząd ogłosił stan wyjątkowy w czterech prowincjach andyjskich w środkowym Peru, gdzie znajdują się kopalnie srebra, ołowiu i innych minerałów. Według prez. Belaunde Terry, senderyści dokonali 658 aktów terroru w ciągu roku, powodując śmierć 52 ludzi. Prezydent, usunięty przez wojskowych w 1968 r. nie chce zwracać się do armii, by zaprowadziła porządek, ale gdy terror nie ustanie, armia może wejść do akcji bez pytania się prezydenta, jak w 1968 r.

Prezydent w Kampanii

Koła polityczne są przekonane, że prezydent Reagan weźmie udział w kampanii przedwyborczej, aby współdziałać w zabezpieczeniu sukcesów wyborczych republikańskich kandydatów do obu izb Kongresu, jak też kandydatów GOP na stanowiska gubernatorskie i w stanowych legislaturach. Co prawda brak jest dotąd bliższych informacji, jakie zadania podjejmie Prezydent w odniesieniu do konkretnych kandydatów, ale uważa się, że będzie on pomagał swoimi wystąpieniami kampanijnymi w utrzymaniu republikańskiej większości w Senacie oraz uchronieniu republikanów przed zbyt bolesnymi stratami miejsc w Izbie Reprezentantów.

Niektórzy obserwatorzy polityczni wyrażają opinie, że Prezydent podejmie ostrą kampanię przeciw demokraci na tle zagadnień wewnętrznych, uderzając w wysoce patriotyczne tony. Jest to przypuszczenie raczej ryzykowne, gdyż z drugiej strony Prezydent zdaje sobie sprawę z roli, jaką właśnie demokratyczni ustawodawcy odegrali w Kongresie, przesadzając swoimi głosami przyjęcie różnych prezydenckich programów.

Bez poparcia demokratów, zabezpieczonego postawą demokratycznych przywódców przede wszystkim w Izbie Reprezentantów, Prezydent nie osiągnąłby sukcesów w przeprowadzeniu finansowych i podatkowych projektów ustawodawczych, bo przecież napotkał na trudności również ze strony konserwatywnego skrzydła GOP.

Sztabowcy Białego Domu wysuwają pogląd, że jest to już sprawa z przeszłości, a więc

należy przesunąć ją do historii, skupiając obecnie wszystkie czynniki republikańskie na rzecz sukcesów w listopadowych wyborach. Ten pogląd wskazuje więc, że i konserwatyści GOP uważani są przez Prezydenta za politycznych sojuszników, na których może on liczyć.

Kandydaci republikańscy w skali całego kraju liczą na poparcie Prezydenta oraz oczekują, że włączy się on czynnie w kampanię. Nadal bowiem, mimo pewnego spadku popularności Prezydenta w badaniach nastrojów i nastawień opinii publicznej, Prezydent uważany jest za szczególnie cenny czynnik w kampanii przedwyborczej.

Według oceny znanej korespondentki agencji prasowej (UPI), Heleny Thomas, udział prezydenta Reagana w kampanii będzie finansowany przez Krajowy Komitet Republikański, co dotyczy w szczególności kosztów transportacji i zakwaterowania.

Zakres prezydenckiej kampanii zostanie ustalony zarówno z wspomnianym Komitetem, jak też z republikańskimi komitetami kampanijnymi w Senacie i w Izbie. Białe Dom oczekuje, że nastąpi bardzo ścisłe uzgodnienie poczyną kampanijnych, w których będzie uczestniczył Prezydent. Określone zadania kampanijne zostaną przydzielone wiceprezydentowi George Bush, jak też członkom gabinetu rządowego.

Pewne jest, że skoro sztabowcy Białego Domu są "zawodowcami" w polityce, udział prezydenta Reagana w kampanii przedwyborczej zostanie zaplanowany zgodnie z założeniami ustalonymi praktyką przeszłości, tradycją i stylem amerykańskiego życia politycznego.

Po Iluś Tam "Głębszych" ...

National Transportation Safety Board (NTSB) wystąpiła z zaleceniami, aby we wszystkich stanach podwyższyć minimum wieku dla kupowania i picia alkoholu do 21 lat. Nadal bowiem kraj trapiiony jest katastrofami samochodowymi wskutek jazdy po pijanemu. W 1981 r. w katastrofie tych zginęło 25,000 osób, w tym 8,484 zabitych to młodzi ludzie w wieku od 16 do 24 lat.

Toteż słusznie przewodniczący (NTSB), James Burnett, oświadczył, że śmierć tylu młodych ludzi jest po prostu "narodowym skandalem". "Podwyższenie granicy wieku do 21 lat odnośnie kupowania i picia alkoholu mogłoby uratować życie tysiącom młodych Amerykanów", powiedział Burnett.

Dodać trzeba, że wystąpił on do gubernatorów oraz legislatur stanowych w 35 stanach z pismem, polecającym przeprowadzenie zmian w przepisach prawnych odnośnie uprawnień młodych do kupowania i picia alkoholu. Obecnie w 15 stanach obowiązuje granica 21 lat

(Arkansas, California, Illinois, Indiana, Kentucky, Maryland, Michigan, Missouri, Nevada, New Mexico, North Dakota, Oregon, Pennsylvania, Utah i Washington), gdy w 35 stanach alkohol mogą kupować w tym czy innym sensie legalnie — i młodzi poniżej 21 lat. I właśnie tych stanów dotyczy akcja (NTSB), zmierzająca do przekonania zarówno gubernatorów, jak i legislatury, że należy przeprowadzać różne zabiegi dla zabezpieczenia życia młodych, ginących w katastrofach samochodowych w czasie jazdy w zamroczeniu alkoholowym. Jednym z zabiegów powinno być podwyższenie granicy wieku z 18 czy 19 do 21 lat.

Oczekuje się, że jeszcze jesienią tego roku sprawa ta może być zdecydowana w pięciu stanach, a mianowicie: California, Michigan, New Jersey, Ohio i Pennsylvania. Trzeba wyrazić nadzieję, że i w innych stanach, do których apelował przewodniczący NTSB, zagadnienie to zostanie rozwiązane w przyszłym roku po myśli zaleceń Burnetta.

INNI PISZĄ:

Umieszczone poniżej opinie nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

Katastrofa Systemu

NOWY DZIENNIK — Każdy dzień w Polsce daje przyczyny do najdalej idących obaw o jutro. Nie chodzi tylko o to, że junta Jaruzelskiego rządzi przy pomocy pałek, petard i działek wodnych zomowców, rozprawiając się w ten sposób z protestami i demonstracjami ludności.

Sierpień, zgodnie z wezwaniem "Solidarności," jest miesiącem protestu. Zomowcy na rozkaz junty mają więc ręce pełne "roboty." Specjalnie szkoleni w brutalności, wybierani ze społecznych mętów, o stopniu inteligencji znacznie poniżej przeciętnej, zomowcy są janczarami reżymu, ślepo wykonując rozkazy bicia, łamania kości i wszelkich represji. Społeczeństwo w Polsce i poza jej granicami dobrze wie, czego oczekiwać od tych "Polaków."

Przyczyna alarmu leży jednak gdzieś indziej. A mianowicie w tym, że politykę rządów wojskowych charakteryzuje to samo, co cechowało rządy Gierka, Kani i generalnie partii komunistycznej. Sprowadza się to do faktu, że w każdej fazie system wykazuje bankructwo i załamuje się, a rząd nie ma żadnego planu, nie wie, w jaką stronę obrócić się, ucieka się albo do groźenia sowiecką interwencją, albo do represji i przemocy.

Dramat Gierka nie polegał na tym, że brał pożyczki od Zachodu i Wschodu i usiłował uprzemysłowić Polskę w ciągu 10 lat. Była w tym nawet pewna myśl. Stał on natomiast wobec przerażającego faktu — nieumiejętności rządzenia. Gierek dysponował wspaniałą kadrą robotniczą, której nie chciał wykorzystać. Nie miał żadnego zespołu wokół siebie. I partia nie mogła go wyłonić. Z próżności i Salomon nie należy. Nie chciał korzystać z fachowych sił ekonomistów, socjologów, inżynierów i menażerów, którzy stali poza partią i którzy od lat ostrzegali, że społeczno-gospodarczo-polityczny system, stworzony pod opieką Moskwy, wali się na każdym odcinku. Rządy Gierka stoczyły się do bezwładu z wszystkimi następstwami tego stanu. Wyłknął był bunt robotników i rolników, a wraz z nimi intelektualistów i całego społeczeństwa.

"Solidarność" jest odpowiedzią na katastrofę systemu. Kania z kolei, który miał możliwość dogadania się z narodem, nie był zdolny do podjęcia jakiegokolwiek decyzji. W "Solidarności" skupiły się najlepsze siły narodu — robotnicy i rolnicy, którzy chcieli, aby Polska stała się "normalnym krajem"; intelektualiści, którzy dokładnie przestudiowali przyczyny katastrofy i oferowali wyjście z niej. Nad wszystkim rządził dusz sprawował Kościół, wywołując do społecznego kompromisu.

"Solidarność" domagała się reform, godziła się na "przodującą rolę" PZPR, chociaż wszyscy Polacy zdawali sobie sprawę, że za jej szyldem kryje się niemoc, demoralizacja i korupcja. "Solidarność" nie kwestionowała też sytuacji geopolitycznej Polski. Większość jej członków uznawała konieczność pozostania Polski w Pakcie Warszawskim. Kania jednak i towarzysze przez 18 miesięcy zachowali się biernie, nie wykazali żadnej zdolności i chęci połączenia się z realnymi siłami narodu, reprezentowanym przez "Solidarność," zawarcia ugody i podjęcia wspólnego wysiłku, by Polska stała się, jak tego domagała się klasa robotnicza, "normalnym krajem." System, jak i za Gierka, okazał się niezdolny do podejmowania decyzji i nie wyszedł z bezwładu.

13 grudnia 1981 system postanowił działać. Jaruzelski jednak, już wtedy skupiający władzę polityczną i wojskową, zamiast wyjść naprzeciw społeczeństwu, poszedł przeciw niemu. Postanowił zniszczyć ruch reform, opierając się na dwóch elementach, jakie mu pozostały, na poparciu i woli Sowietów, siłach bezpieczeństwa, uzbrojonych po zęby i szkolonych w ślepej bezmyślności, oraz na wojsku, które okazało się posłusznym narzędziem, biernym jak reżym. "Solidarność" nie uzbudziła się, zaskoczona, została wepchnięta w obozy koncentracyjne, więzienia i w podziemie. Pozorne jednak przejawy siły wojskowego reżymu znów wykazywały te same cechy, jakie powodowały katastrofę Polski za Gierka i Kani. Są nimi brak jakiegokolwiek koncepcji społecznej, gospodarczej i politycznej. Junta nie przejawia zdolności myślenia i przewidywania. Ucieka się

Teresa Affeltowicz

Walcząca Opozycja Młodzieży

Ogłoszenie stanu wojennego było wymierzone przeciwko całemu narodowi, ale szczególnie dotkliwie odczuło go młode pokolenie, które tyle zapłało, energii i wiary włożyło w organizowanie nowego, demokratycznego życia w Kraju.

Młodzież pracująca włączyła się bez reszty w umacnianie Solidarności. Uczniowie i studenci tworzyli własne niezależne związki i organizacje, wydawali pisma, walczyli o odkłamanie nauk humanistycznych. I nagle jeden rozkaz wszystko przeciął, zawiesił działalność stowarzyszeń, szkoły i uczelnie zostały zamknięte, otworzono natomiast bramy więzień i obozów, aby je powtórnie zamknąć za uwięzionymi działaczami, którzy cieszyli się zaufaniem i szacunkiem całego społeczeństwa. WRON-a bała się wszystkich z młodzieżą włącznie. W kobiecym więzieniu w Fordonie przebywała najmłodsza więźnia polityczna 17-letnia Anna Stawicka, uczennica liceum w Gdańsku, w więzieniu we Wrocławiu osadzono 12 studentów z kilku uczelni w Kraju.

WRON-a miała nadzieję, że terrorem i strachem sparaliżuje wolę oporu, a młodzież popadnie w apatię i uczucie beznadziejności zabije wolę działania. Udział młodych w demonstracjach ulicznych i nieugięta postawa młodzieży uczącej się (którę głównie poświecał mój artykuł) zaskoczyła władzę.

Partia przypominała sobie nagle, że "młodzież, to przyszłość narodu" i gwałtownie trzeba się zająć jej odpowiednim wychowaniem. Zwołano więc w czerwcu IX plenum Komitetu Centralnego PZPR i poświęcono go wyłącznie sprawom młodego pokolenia. Główny referat programowy wygłosił generał — wychowawca Jaruzelski pod obiecującym tytułem "Z młodzieżą i w trosce o młodzież". — Więcej tam było pouczania, zakazów i pogrozek, niż troski.

Mówca odkrywał prawdy znane już dwóm pokoleniom, że młodzi nie mają latwego startu "w dorosłe życie", — w pracy zawodowej trudno wykorzystać nabyte umiejętności, że brak jest mieszkań dla młodych małżeństw i tak dalej. ... Bił się w piersi Gierka, za niedotrzymanie obietnic z lat siedemdziesiątych, jednocześnie dobitnie tłumaczył, że z chwilą ogłoszenia stanu wojennego, sytuacja uległa radykalnej zmianie na lepsze (sic!). Młodzież ma dziś przed sobą świetlaną przyszłość — pod jednym warunkiem włączenia się w pracę przy realizacji bliżej nie sprecyzowanej reformy gospodarczej. Pod hasłem "Młodzi w reformie" — winni swój los złożyć w ręce partii i jej wiernego ramienia Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej" — przekonywał generał-ekonomista.

Jako wzory godne naśladowania dla młodych, Jaruzelski wyciągnął dwa potworki przeszłości — Związek Walki Młodych i Związek Młodzieży Polskiej, bliskie sercu generała są te dwie organizacje, zna on ten okres dobrze, bo po janczarskim przeszkoleniu w ZSRR, dopełnił swą wiedzę polityczną i wojskową w podobnych stowarzyszeniach w ludowym wojsku. Pamięć historyczną ma jednak bardzo ograniczoną i jednostronną, jakoś zupełnie zapomniał o organizacjach, które cieszyły się w tym okresie dużym poparciem młodzieży, a tradycje ich są do dziś dnia żywe wśród pokolenia urodzonego już po wojnie. Ani słowem nie wspominał o harcerskich Szarych Szeregach, OM TUR, ZMW "Wici", "Siew" i Związku Młodzieży Demokratycznej. Operowanie półprawdami i kłamstwem to z dawna wypróbowany sposób argumentacji partyjnych ideologów.

Złowroźnie w referacie zabrzmiały plany dla przyszłości nauczania — oto jak to widzi Jaruzelski: "Szkoła jest instytucją socjalistycznego państwa. Dlatego nigdy nie zrezygnuje ona z prawa do wyznaczania celów i programów narodowej edukacji. Szkoła i uczelnie nie mogą być miejscem wolnej gry różnych sił i orientacji politycznych. Szkoła świecka, bo taką jest socjalistyczna szkoła".

Jest to wyraźny powrót do okresu stalinowskiego, gdy nawet myślenie było cenzurowane.

do przemocy wobec narodu, którym chce rządzić pałka zomowców. Trudno o bardziej widoczny dowód bankructwa systemu. Jaruzelski na oczach całego narodu, całego świata, Polonii zagranicznej i emigracji, rozkłada Polskę.

Jak za Gierka i Kani, tak i za Jaruzelskiego — system nie działa, bo działacze nie może.

Młodzieży akademickiej została wypomniana walka o niezależność uczelni i organizacji studenckich — jako "krzykliwe kampanie negujące wartości naszego ustroju, nasze sojusze i cały dorobek Polski Ludowej. Przeciwnie te działania, i nie pozwolimy na ich kontynuowanie".

Takie sformułowania kojarzą się raczej z brami więzień, a nie "braterskim dialogiem o współpartnerstwie".

Dyktator czasem był i łaskawy, nie tylko groził i przestrzegał, ale nawet zezwalał i zalecał jak np. nalezienie do Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej, Związku Młodzieży Wiejskiej, Socjalistycznego Związku Studentów Polskich i Związku Harcerstwa Polskiego — ten nienowity wąski wachlarz oficjalnych organizacji dawno już został zdyskredytowany i odrzucony przez młodych. Niewiele dziś wolno młodzieży — może tylko do woli uprawiać sport i turystykę, ale tę ostatnią w wąskich granicach zakreślonych przez rząd. Obowiązków natomiast mają dużo jako "przyszłość narodu", mają pracować ciężko i podnosić wydajność pracy w fabrykach — jak to robić bez surowców — nikt nie wyjaśnił. Młodzi na wsi winni uprawiać ugory (bez traktorów), a młodzież ucząca się ma pogłębiać wiedzę marksizmu-leninizmu i czytać lekturę zalecaną przez partię.

Tak i sekretarz KC nakreślił zadania młodego pokolenia pod panowaniem WRON-y.

W tak zwanej "twórczej i ożywionej" dyskusji wszyscy mówcy zgadzali się z szefem, ich wypowiedzi nie były ciekawe, natomiast osoby dyskutantów, tak zważanych speców od młodzieży, dużo dały do myślenia. Zabierał głos Andrzej Ziemiński, redaktor naczelny "Sztandaru Młodych", Jerzy Jaskiernia, przewodniczący ZG ZSMP. Płk Tadeusz Jemioło, komendant WOSR, CZŁONEK KC i "miły harcerzyk" Andrzej Ornat, członek KC, naczelnik Związku Harcerstwa Polskiego. To pod jego przewodnictwem ZHP już 13 grudnia 81 r. zgłosiło swą lojalność i pełne poparcie dla WRON-y. Jego krede polityczne ogłoszone w lutym w "Rzeczpospolitej", brzmi: "chcemy nadal i to ze zdwojoną energią współpracować z instytucjami państwowymi, państwem — i jego wyspecjalizowaną częścią — wojskiem". Dzięki jego krećcom zabiegom Niezależny Ruch Harcerski, Ruch Harcerzy Polskich — przestały działać, rozwiązano też Radę Porozumienia Kręgów im. Andrzeja Małkowskiego. Za uniemożliwienie ZHP powrotu do dawnych metod wychowawczych, których symbolem do dziś dnia są Szare Szeregi, pan Ornat dostał ministerialny awans i został mianowany przewodniczącym Rady Ministrów do spraw młodzieży.

WRON-a hojnie wynagradza wiernych poddanych.

Partia nie zmieniała swej polityki w stosunku do młodzieży — cele te same co zawsze — rozbicie młodzieży od wewnątrz poprzez narzucenie organizacji, przekupstwo, serwilizm, donosicielstwo i zamknięcie dostępu do prawdy historycznej. Z tego zagrożenia zdają sobie sprawę wychowawcy, członkowie władz "Solidarności" i co najważniejsze sama młodzież.

"Solidarność" regionu Mazowsze podjęła inicjatywę tworzenia Kół Oświaty Niezależnej i wydała apel — ulotkę do uczniów — "Nasilone niszczenie świadomości narodowej i łamanie charakterów wywołuje zrozumiałe odruchy buntu. Dlatego podejmijcie takie działania, jakie będą rzeczywistą zaporą przed ogłupieniem i deprawacją niesioną przez system szkolny, a zarazem nie staną na przeszkodzie kończeniu szkół i uzyskiwaniu świadectw. Zasady skuteczności działania i zmniejszania strat obowiązują w całej rozciągłości także i Was".

Ta poważna i pełna poczucia odpowiedzialności za losy młodzieży odezwa spotkała się z pełnym poparciem wykładowców i uczniów. Zespoły specjalistów nauk humanistycznych przygotowały programy na użytek Kół Oświaty Niezależnej, których praca ma ruszyć po wakacjach. Uczniowie klas licealnych na każdym kroku pokazują, że nie pogodzili się ze stanem wojennym, organizują w szkołach protesty milczenia, na pauzach zamiast śmiechu i zabawy panuje grobowa cisza, nikt nie rozmawia. Pogadanki wychowawczych wygłaszanych przez nastanych oficerów WRON-y wysłuchują w ciemnych okularach, znakiem powitania jest "churhillowskie "V" noszą w kłapkach oporniki, lub znaczki

(Dokończenie na str. 5-ej)

Z Bocznej Trybuny Sportowej

ZYGMUNT P. BOBIN

W STALI MIELEC — MŁODZIEŻ W ŚLĄSKU DUŻE ZMIANY

Przed każdym nowym sezonem piłkarskim następuje zmiana w zespołach ekstraklasy. W tym roku było ich wyjątkowo dużo. Po raz pierwszy tak wielu piłkarzy otrzymało zezwolenie na grę za granicą. Otworzyła się szansa dla młodzieży, która już w poprzednich mistrzostwach atakowała pozycje starszych kolegów. Przedstawiamy relacje z czterech klubów. Kto z nowych zawodników wystąpi w Stali Mielec, Wiśle Kraków, Śląsku Wrocław i Cracovii? Jak przebiegały ich przygotowania?

Stal Mielec

Dodatkowa motywacją do treningu dla piłkarzy z Mielca był fakt, że ich przeciwnikiem w I rundzie Pucharu UEFA był belgijski Lokeren, gdzie gra były długoletni zawodnik Stali Grzegorz Lato. Jeśli chodzi o skład, to ubył jedynie rozgrywający Krzysztof Frankowski (został we Francji podczas pobytu Stali w tym kraju).

Przed rozpoczęciem sezonu Stal rozegrała kilka spotkań kontrolnych, wygrywając m.in. ze Stalą Stalowa Woł 1:0, Radomiakiem 1:0, Wisłą Kraków 2:0, Czuwajem Przemysł 3:0, ulegając krakowskiemu Hutnikowi 0:1 i drużynie z Czechosłowacji Tatranowi Preszov 0:1.

Wisła Kraków

Piłkarze Wisły przygotowywali się do sezonu ligowego pod wodzą nowego trenera, Romana Durnioka. W lipcu 14 dni przebywali w Zakopanem. Wisła wzięła udział w międzynarodowym turnieju, gdzie przegrała w Mielcu ze Stalą 0:2, Lokomotivą Koszycy i Tatranem Preszov 1:2. Przedtem piłkarze Wisły rozegrali kontrolne mecze z Ruchem (2:0), Legią (2:0) i bytomską Polonią (8:2).

Ogromne trudności ma trener Durniok w pierwszych ligowych spotkaniach, gdyż aż trzech czołowych zawodników, reprezentantów Polski na "España-82" jest kontuzjowanych: — Piotr Skrobowski i Andrzej Iwan nie zagrają przez kilka tygodni, natomiast Jan Jalocho być może wystąpi wcześniej.

W składzie zespołu Wisły nie zostały istotne zmiany. Powrócił z krakowskiego Hutnika Adam Mikos, pozyskany został Mariusz Szulczycki z Gwardii Szczecino.

Śląsk Wrocław

Zespół Śląska po dwóch treningowych zgrupowaniach w Kirach i Czerwieniu przebywał na zgrupowaniu w Rumunii. Wcześniej piłkarze wrocławscy rozegrali towarzyski mecz z II-ligowym Górnikiem Knurów, przegrywając na własnym boisku 2:3. Następnie forma zawodników Śląska wzrosła, czego przykładem było zwycięstwo nad czołową drużyną Niemiec Wschodnich Vorwarstem Frankfurt nad Odrą 2:1.

W zespole śląskim nastąpiły duże zmiany. Odszedł do Widzewa Roman Wójcicki. Zabraknie również utalentowanego bramkarza Jacka Jareckiego, który pozostał za granicą. Nie będzie grał także Maciej Smagacz (przeszedł do Arki Gdynia). W nowym sezonie dwaj inni czołowi zawodnicy — Janusz Sybis i Tadeusz Pawłowski pragną grać w zagranicznych klubach. Trener Jan Caliński odmładza drużynę — w bramce gra wychowanek klubu Janusz Jedynak, w pomocy wystąpi Roman Gajda, którzy przyszedł z Odry Opole. Do I drużyny weszli na stałe: Paweł Król i Jerzy Benke. Stara się o przejście do Śląska napastnik Ireneusz Lorenc z Motoru Lublin.

Cracovia

Krakowski beniaminek I ligi już w czerwcu rozpoczął intensywne przygotowania do sezonu pod wodzą dotychczasowego trenera Henryka Stroniarza. W lipcu ćwiczenia odby-

wały się na własnych obiektach, a następnie drużyna wyjechała na trening do ośrodka w Cedzynie koło Kielc.

Wśród 22-osobowej kadry trenuje nowo pozyskany zawodnik z rzeszowskiej Stali, Cezary Toboliak. Z zespołu nikt nie odszedł, a nadal trają pertraktacje z krakowskim Hutnikiem w sprawie przejścia z tego klubu do Cracovii Jana Stokłosy.

NAJLEPSI ZAWODNICZY ŚWIATA SPOTKAJĄ SIĘ W KATOWICACH

W dniach 9—12 września odbędą się w Katowicach zapasnicze mistrzostwa świata w stylu klasycznym. O stanie przygotowań do tej największej i najważniejszej sportowej imprezy rozgrywanej w tym roku w Polsce, poinformowano całą prasę w Katowicach, a my przejmujemy ją z polskiej agencji prasowej.

Powołany przez Zarząd PZZ 25-osobowy Komitet Organizacyjny pod kierownictwem Tadeusza Lenarta pracuje już półtora roku. Przygotowania dobiegają końca.

Zaproszenia do udziału w mistrzostwach wystosowano do 90 krajowych związków zapasniczych. Jak dotąd napłynęły zgłoszenia z 25 państw. Organizatorzy — jak podaje depesza — spodziewają się przyjazdu 30 ekip zagranicznych.

Polscy zapasnicy przebywają na zgrupowaniu w Warszawie. Ostatnim sprawdzianem był turniej im. Pytlasińskiego. Po tym turnieju czeka polskich zapasników jeszcze obóz w Zakopanem, a od 1 do 7 września reprezentanci przebywać będą na zgrupowaniu w Katowicach-Bukownie.

Ogłoszenie składu nastąpi wprawdzie nieco wcześniej, ale w zasadzie jest on już znany. O miejsce w reprezentacji walczą jeszcze tylko Michał z Raczkiem w wadze 57 kg.; Pięta, Barej i Kowalik w wadze 68 kg. oraz Dołgowicz z Maliną w wadze 82 kg. Do konfrontacji tych dwóch ostatnich zawodników dojdzie najprawdopodobniej podczas zgrupowania w Katowicach. Rozważana jest także możliwość występu Jana Dołgowicza w kategorii do 90 kg.

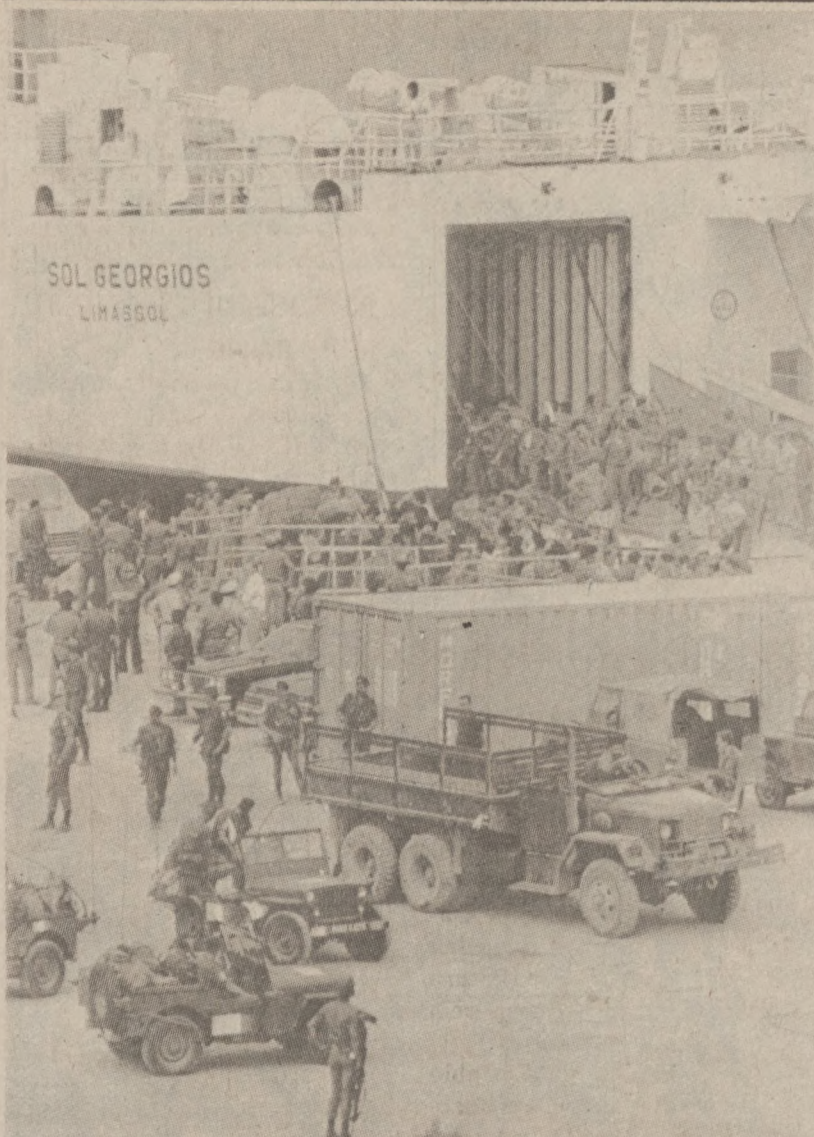
Wyjaśniła się definitywnie sprawa startu Adama Sandurskiego i Kazimierza Lipienia. Sandurski, mimo zapowiedzi nie wziął udziału w mistrzostwach Polski, ani w żadnym turnieju w stylu klasycznym i jego ewentualne przejście do tego stylu wschodniłoby w grę dopiero w roku przyszłym. Kazimierz Lipień sam zrezygnował ze startu.

Polscy zapasnicy w stylu wolnym wezmą udział w mistrzostwach świata. Na zasadzie wymiany bezdezwowej (w przyszłym roku będziemy gościć zapasników kanadyjskich) natomiast do Edmonton wyjedzie kilkuosobowa ekipa polska. Kandydują do niej Olejnik (48 kg), Stecyk (52 kg), Skubacz (62 kg), Ciota (82 kg), Busse (90 kg) i Sandurski (powyżej 100 kg).

MKOI OBEJMI PATRONAT NAD IGRZYSKAMI INWALIDÓW

III Światowe Zimowe Igrzyska Inwalidów (w dniach 14—22 stycznia 1984 r. w Innsbrucku) zorganizowane zostaną po raz pierwszy pod patronatem Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego. Odpowiednie decyzje zapadną, jak powiedział sekretarz generalny komitetu organizacyjnego Bertl Neumann, 11-go października br. na posiedzeniu Komitetu Wykonawczego MKOI w Lozannie.

"Pozytywne ustosunkowanie się MKOI do igrzysk — powiedział, Neumann pozwala przypuszczać, że już w najbliższej przyszłości Światowe Igrzyska Inwalidów przekształcone zostaną w olimpiadę ludzi niepełnosprawnych. Na całym świecie sport uprawia blisko 400 mln inwalidów".

BEJRUT. — Żołnierze francuscy dozoruja transport Palestyńczyków, którzy wsiadają na statek, mający zawieźć ich na Cypr. Zdjęcie z 21 sierpnia. (UPI)

Pijaństwo i Przestępczość w PRL

W warszawskiej "Rzeczpospolitej" ukazał się ciekawy artykuł na temat związku pomiędzy ograniczeniem sprzedaży alkoholu i pijaństwem, a przestępczością. Podajemy go poniżej w całości.

Nowe zasady sprzedaży alkoholu, które zostały wprowadzone przed miesiącem, spowodowały w pierwszych dniach masowe wykupywanie wódki. Przed sklepami monopolowym ustawiły się długie kolejki, w wielu obrotach wynosiły po milion i więcej złotych dziennie.

W celu zapewnienia ciągłości sprzedaży przywódcy i naczelnicy niektórych województw wprowadzali ograniczenia ilości zakupowanych trunków. Tak było w woj. katowickim, wrocławskim, kieleckim i tarnobrzskim. W woj. białostockim, gdzie zakupy nie było ograniczone najczęściej kupowano po 3-4 butelki, ale także zdarzały się przypadki zaopatrywania się w 20-30 półlitrowek.

W ostatnich dniach sprzedaż alkoholu ustabilizowała się. W zdecydowanej większości sklepów alkohol jest ciągle dostępny, a kolejki przed nimi się skurczyły, lub nie ma ich wcale.

Jak poinformował mjr Edward Kurowski z Biura Prewencji Komendy Głównej MO, już od pierwszych dni złagodzenia regulacji, obserwuje się niepokojące zjawisko wzrostu przestępczości. Za podstawę oceny przyjęto fakty zaistniałe w okresie 15 dni przed i 15 dni po zmianie systemu sprzedaży. W tym czasie na terenie kraju wzrosła ilość zabójstw z 9

Wynalazek Dla Chorych Na Cukrzycę

(UPI) — Niewielkie urządzenie tłoczące poruszane za pomocą silniczka zasilanego baterią jest w stanie zdecydowanie ulżyć chorym na cukrzycę. Ma ono bowiem za zadanie dostarczać stopniowo ale za to przez cały czas insulinę, którą do tej pory pacjenci chorzy na cukrzycę musieli otrzymywać kilka razy dziennie w postaci zastrzyków.

Naukowcy przypuszczają, iż stała dawka insuliny dostarczana przy pomocy urządzenia pozwoli znacznie zmniejszyć ryzyko komplikacji, na które zwykle cierpią chorzy na cukrzycę.

Urządzenie przez przewód wszczepiony pod skórę dostarczać może również odpowiednio regulowane ilości insuliny tak, że możliwe będzie wykonywanie przez pacjentów ćwiczeń fizycznych i uprawianie niektórych sportów. Samo urządzenie niewielkich rozmiarów może być noszone w kieszeni bądź zawieszane na pasku.

Burze w Alpach

Zermatt (UPI) — Gwałtowne burze letnie przeszły nad południową i środkową Szwajcarią, powodując na stokach Matterhornu śmierć siedmiu alpinistów: czterech Szwajcarów, Hiszpana, Włocha i Japończyka. Ponadto piorun ugodził śmiertelnie jednego Szwajcara, a co najmniej 50 osób odniosło w burzy obrażenia.

Ostatnie Słowa Przed Katastrofą Ujawnia Czarna Skrzynka

Washington (ST) — Krajowa Komisja Bezpieczeństwa Transportu przekazała do wiadomości publicznej treść rozmów, nagranych w kabinie pilotów na pokładzie Boeinga 727, linii PAN, który rozbił się tuż po starcie pod Nowym Orléanem. Analiza treści ujawniła, że piloci i pozostała załoga zdawali sobie dokładnie sprawę z trudnych warunków atmosferycznych, jakie panowały wówczas w tej okolicy. Dokładnie, w detalach piloci dyskutowali sposób postępowania w przypadku, gdyby powstała konieczność przymusowego lądowania.

Samolot wiozący na pokładzie komplet pasażerów zaczął spadać zaraz po starcie, dnia 9 lipca, o godzinie 4:10 po południu. W odległości pół mili od pasa startowego samolot uderzył w drzewo a sekundy potem rozbił się w rezydencyjnej miejscowości Kenner w Luizjanie, powodując śmierć wszystkich 146 ludzi znajdujących się na pokładzie samolotu oraz 8 osób na ziemi.

Zapis rozmów załogi pokazuje, że piloci byli w pełni świadomi niebezpieczeństwa związanego z nagłymi porывami wiatru występującymi w tej okolicy. Jednakże ostatnie sekundy rozmowy nagranej przed katastrofą nie wskazują aby porыв wiatru stał się przyczyną nieszczęścia.

Jak wynika z zapisu rozmów, jeszcze przed startem kapitan Kenneth McCullers doradzał drugiemu pilotowi, który sterował lotem, co należy robić, "jeśli będziemy musieli przymusowo lądować z jakiegos powod".

Po 90 sekundach McCullers i drugi pilot zaczęli dyskutować o możliwości

odwołania startu. Drugi pilot Pierce miał sporo wątpliwości dotyczących możliwości startu, lecz McCullers omówił je mówiąc potem, że w swoim życiu "miał już kilka przymusowych lądowań".

Tuż przed startem zapis ujawnił słowa skierowane przez kapitana samolotu do pierwszego pilota: "Będzie ciężki start w obecnej chwili tutaj, ale jeśli trzeba startować, to gdybyśmy musieli lądować przymusowo to trzymasz nasze gardła" — powiedział kapitan McCullers drugiemu pilotowi Donaldowi Pierce.

Jakość taśmy jest bardzo zła. Mimo stosowania rozmaitych urządzeń filtrujących nie udało się odczytać pewnych fragmentów.

Gdy samolot rozpoczął kołowanie wycieraczki zostały ustawione na pełną szybkość i na taśmie oprócz tego słychać również deszcz bijący o kabinę pilotów. Kilka dosłownie sekund po starcie zarejestrowane są słowa kapitana do pilota: "Do siebie" — komenda by pilot ciągnął drążek sterowniczy do siebie, spowodował wzbicie się samolotu w górę. Potem jeszcze słychać ponownie jak kapitan mówi do trzymającego stery pierwszego pilota: "Toniesz Don. Ciągnij do siebie".

Dwanaście sekund potem ziemia w pobliżu lotniska zatrzaśnięta się od siły uderzenia spadającego samolotu.

E. T. Pomaga Bezrobotnym

Duryea, Pa. (UPI) — Podążając za sukcesem tegorocznego najbardziej popularnego "przybysza z kosmosu" i gwiazdora filmowego E. T., jedna z firm produkujących gumę do żucia — Topps Chewing Gum Inc., postanowiła, by zaspokoić popyt na swoje wyroby z obrazkami E. T., odwołać urlopy oraz odłożyć sezonowe zwolnienia pracowników.

Jeden z dyrektorów firmy powiedział, że kompania zakupiła licencję na drukowanie opakowań i obrazków do gumy do żucia z E. T. na długo przed wejściem filmu Stevena Spielberga na ekrany.

POLSKIE PROGRAMY RADIOWE W CHICAGO W KOLEJNOŚCI NADAWANIA	
ROBERT LEWANDOWSKI	1240 KC
Stacja WBSB	
Codziennie 7:30 Rano	
2:3 Po Pol. w Niedziele	
Robert Lewandowski, Właściciel	
GODZINA SŁONECZNA LIDIJ PUCIŃSKIEJ	
Stacja WEDC	
7 Dni w Tygodniu	
8:30-9:30 Rano	
WCEV GŁOS POLONII 1450 AM	
MIGALA COMMUNICATIONS CORP	
Od poniedziałku do Piątku Właśnie	
4:30 do 6:00 Wieczorem	
Sobota 4:05 do 6:00 Wieczorem	
Kierownicy i Anonsery Audycji	
JÓZEF, ŚLAWA I JERZY MIGALA	
"POLSKA W MUZYCE PIEŚNI I SŁOWIE"	
Stacja WOPA	
W Poniedziałek 7-8 Wiecz.	
Od Wtorku do Czwartku Właśnie	
7:30-8 Wiecz.	
ADAM GRZEGORZEWSKI	
Kierownik i Zarządca	
Radiowy Program APOSTOLSTWA MODLITWY POLSKICH OJCÓW JEZUITÓW w Chicago	
Środa: 9:30 do 10 Wieczór	
Stacja WOPA	1490 AM
Niedziela: 7 do 8:30 Rano	
Stacja WCEV	1450 AM
Program niedzielny rozpoczynamy	
MSZA ŚW. nadawaną bezpośrednio	
z naszej kaplicy Najśw. Serca Jezusa	
w Chicago Ojcowie Jezuit	
Tel. 588-7476	
GODZINA RÓŻAŃCOWA	
OJCA JUSTYNA	
WOPA	1490 KC
Sobota 7:30 Rano	
Niedziela 7:30 Wiecz.	
O. Kornelian Donde OFMC, Dyrektor	
"UNCLE" HENRY CUKIERKA	
SKOCZNA POLSKA MUZYKA	
Sobota 8-9 Rano i 1-2 Po Pol.	
WTAQ	1300 KC
Niedziela 8-9 Rano i 2-3 Po Pol.	
CHET GULINSKI SHOW	
Stacja WOPA	1490 KC
Sobota 12-1	Niedziela 10-1
Stacja WYLO	540 KC
Chet Gulinski, Dyr. Programów	
THE PIEROGI KING	
RADIO POLKA SHOWS	
WOPA	1490 KC
Sobota 1 do 2 Po Pol.	
WTAQ	1300 KC
Sobota 3 do 4 Po Pol.	
WONX	1590 KC
Niedziela 8 do 9 Rano	
"KŁOPOTY SIEKIERKÓW"	
Stacja WOPA	1490 KC
W Każdy Wtorek, Środę,	
Czwartek i Piątek 7-7:30 Wiecz.	
Kierownik	
BRONISŁAW ZIELIŃSKI	
Anonsery	
PELAGIA I BRONISŁAW	
MROZOWIE	

Tak walczył Andrzej Palasz z kameruńskim obrońcą w czasie Mistrzostw Piłkarskich, które miały miejsce w Hiszpanii. Fot. CAF

AMERICAN WOMEN'S MEDICAL GROUP
Specjalistyczne Centrum Lekarskie Dla Kobiet
LEKARZ GINEKOLOG
 oraz asystentki
MOWIĄ PO POLSKU!!!
Zabiegi Ginekologiczne, Nowoczesne Badania Ciąży, Porady
 Dzwonić: 772-7726
 PYTAC O IRENE LUB KRYSZYŃE
 Od Poniedziałku do Soboty:
 8 A.M.-4 P.M.
 Wypełniamy Formy Ubezpieczeniowe
2744 N. WESTERN AVE.
 (Przy Diversey Ave.)

ADWOKAT
 Mówiący Po Polsku
MAREK JASZCZUK
 Sprawy Kryminalne
 Przekroczenia Drogowe
 Wypadki Przy Pracy
252-5477
2956 N. MILWAUKEE AVE.
Chicago, IL 60618
 (Budynek Park National Bank
 Milwaukee, Róg Central Park
 —1 Piętro)

PIEŚNI
 WYBÓR INNYCH WIERSZY
JANA KOCHANOWSKIEGO
 (OPRACOWANIA TADEUSZA SINKA)
 z UNIwersytetu JAGIELLOŃSKIEGO
TYLKO \$1.00
NIEZWYKŁA OKAZJA
 ZAMÓWIENIA PROSZĘ KIEROWAĆ:
DZIENNIK ZWIĄZKOWY
6100 N. CICERO AVE.
CHICAGO, IL 60646
(312) 286-0141
 Za załączeniem pocztowym (C.O.D.)
 nie wysyłamy.

Przywódca Junty Ostrzega Naród

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

stkich kościołów odczytywano List Pasterski, w którym biskupi polscy apelują o unikanie coraz bardziej zagrożającego Polsce rozlewu krwi i starcia pomiędzy juntą i Narodem.

Na poparcie pogroźek junty pojawiły się na ulicach Warszawy trzyosobowe patrole milicjantów i ubeków z bronią maszynową, kroczące powolnym, ale wymownie ostrzegawczym krokiem.

Innym ostrzeżeniem był wczorajszy komunikat prokuratury, która ogłosiła wiadomość o aresztowaniu 27 niepodległościowców za rozdawanie ulotek, wzywających do udziału w jutrzejszych manifestacjach.

Prokuratura zapowiedziała, że tego rodzaju opozycyjna działalność spotka się z natychmiastową odpowiedzią i sądami doraźnymi, ale PAP nie informuje, czy aresztowań dokonano w Warszawie, czy też i w innych miastach. Wszystkie te ostrzeżenia stanowią ukoronowanie całogodniowej akcji, w wyniku której zlikwidowano rzekomo drukarnie wolnościowców i skonfiskowano już wydrukowane materiały propagandowe w Warszawie, Szczecinie i Łodzi, Wrocławiu, Jeleniej Górze i Poznaniu.

Abp Bernardin Wśród Wiernych

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

tany przez duchowieństwo oraz gwardię honorową Rycerzy Kolumba, którzy utworzyli szpaler od wejścia na teren parku do ołtarza, przy którym odbyła się koncelebrowana Msza św.

Z ramienia duchowieństwa polonijnego współcelebrantami Mszy św. byli: ks. Tadeusz J. Jakubowski, Wikariusz IV Regionu,

ks. Edward Pajak, Wikariusz VI Regionu, asystował im ks. Marian Cienko, CR,

ks. prałat Tomasz S. Obrycki, który został przywieziony na wózek szpitalnym, jako kapelan Little Company of Mary Hospital w Evergreen Park.

Dodać trzeba, że Wikariuszowi IX Regionu asystował ks. James M. Mężydo, zaś w skład zespołu mistrzów ceremonii wchodził Larry Lisowski.

Nabożeństwo poprzedziły występy chórów różnych grup etnicznych, w

Odrębną formą zastraszania są "wspólne manewry" wojsk PRL i okupacyjnych formacji ZSRR w północnej części okręgu warszawskiego, czyli na samym przedpolu stolicy. Właśnie obecność tych wojsk pozwoliła Jaruzelskiemu straszyć społeczeństwo pogroźką, że "wszelka opozycja zostanie zdławiona".

Straszący powyższe są niewątpliwie odpowiedzią na piątkowe wezwanie przywódców podziemnej "Solidarności" do manifestowania w tym tygodniu, nawet z uwzględnieniem zagrożenia, że manifestacje te przerodzą się w krwawe starcia z ubekami.

Obserwatorzy notują, że zwiększenie patroli ubekich na ulicach miast polskich nastąpiło po powrocie Jaruzelskiego z wiernopoddanej "pielgrzymki" do Breżniewa na Krym, co zdaje się świadczyć, że otrzymał on wyraźny rozkaz zdławienia opozycji niepodległościowej.

W związku z drugą rocznicą utworzenia NSZZ "Solidarność" amerykańska federacja AFL-CIO ogłosiła wczoraj, że stawką w narzuconej przez Moskwę grze jest "wolność zrzeszania się" wolnych robotników, przeciwko którym junta używa bezprawia wojennego.

tym m.in. polonijnego zespołu śpiewaczego "Lira Singers".

W liturgii nabożeństwa uczestniczył Edwin Garski, który m.in. odczytał Ewangelię św. według św. Marka.

Lektorzy występowali w programie nabożeństwa z fragmentami tekstów, odczytanych w różnych językach. Tekst w języku polskim, najpierw odczytany, odczytała Louise Karecki z par. St. Wenceslaus Church, modląc się za Papieża Jana Pawła II, za wszystkich biskupów i duchowieństwo świeckie i zakonne.

Po nabożeństwie ks. Arcybiskup obchodził tereny parkowe, spotykając się z grupami etnicznymi, w narodowych strojach, jak też z wiernymi, którzy pozostali w parku, aby spędzić czas w atmosferze typowo amerykańskiej zabawy letniej (piknik).

Czynnik policyjne oceniły, że na nabożeństwo w parku oraz na spotkanie piknikowe z Arcybiskupem Bernardinem przybyło blisko 100,000 osób.

BEJRUT. — Pożegnanie palestyńskiego żołnierza z córką. (UPI)

Wiec w Drugą Rocznicę Powstania "Solidarności"

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

skiego, zawartego między mocarstwami bez udziału przedstawicieli narodu polskiego. Układu, który wpełnił Polskę w ręce sowieckich oprawców. Zaznaczono, że odpowiedzialność za obecną sytuację Polski ponoszą również sygnatariusze tego układu.

Wyrażano nadzieję na zwycięstwo woli narodu, któremu junta Jaruzelskiego wypowiedziała wojnę tylko dlatego, że pragnie wolności, sprawiedliwości i poszanowania praw ludzkich.

Alderman Puciński wysunął postulaty o stworzeniu międzynarodowej komisji lekarzy do zbadania Lecha Wałęsy, pozbawionego wolności z chwilą wprowadzenia stanu wojennego i zlikwidowania konsulatu PRL w Chicago. Puciński nawoływał również do udziału w demonstracji przed konsulem Francji, przy 444 N. Michigan Ave., w proteście przeciwko pogwałceniu embargo prez. Reagana na technologię i urządzenia techniczne dla ZSRR. Demonstracja odbędzie się jutro, we wtorek, o godz. 12 w południe.

Prezes Mazewski ze smutkiem zauważył, że na placu zebrali się stonkowi mała garstka Polaków (kilkaset osób). Podkreślając odwagę naszych rodaków w Polsce, którzy mimo kar więzienia, wykorzystując każdy moment do protestu przeciw władzom reżimowym, prezes Mazewski zauważył, że liczba obecnych na Dalej Plazu wcale nie świadczyła o tym, że sprawa ta leży na sercu tutejszej Polonii. Mazewski wzywał do zwiększenia nacisków na ustawodawców amerykańskich, by ci z kolei znali stanowisko Polonii odnośnie sankcji i rozumieli konieczność utrzymania, a nawet rozszerzenia ich.

Ald. Puciński przedstawił rezolucję, która zyskała jednogłośnie poparcie uczestników wiecu. Oto ona: — Żądamy natychmiastowego uwolnienia Lecha Wałęsy i wszystkich więźniów politycznych oraz przywrócenia praw humanitarnych i cywilnych narodowi polskiemu.

— Popieramy prez. Ronalda Reagana i jego sankcje przeciwko ZSRR i juncie PRL, aż do momentu przywrócenia praw humanitarnych. Wzywamy naszych sprzymierzeńców, by przyłączyli się do prez. Reagana i zrozumieć, że pokój na świecie uzależniony jest od rozwiązania sytuacji w Polsce.

— Wzywamy prez. Reagana do nałożenia surowych kar przeciwko amerykańskim firmom i ich europejskim filiom, które ignorują jego sankcje.

— Naciskamy by zlikwidować konsulat PRL, mieszczący się przy 1530 N. Lake Shore Drive w Chicago, by ponownie go otworzyć z chwilą uwolnienia Lecha Wałęsy i innych członków "Solidarności" oraz przywrócenia humanitarnych praw narodowi polskiemu.

— Popieramy apel prymasa Józefa Glempa o wznowienie dialogu na temat praw człowieka w Polsce.

— Żądamy, by prez. Reagan i Kongres USA ponownie rozpatrzyli porozumienie w Jalcie, osiągnięte bez udziału reprezentantów wolnej Polski, które sprawiło, że Polska i inne

narody ujarzmienie znalazły się za "żelazną kurtyną," pod uciskiem komunistów.

Między przemówieniami, znany piosenkarz Waldemar Kocot deklamował swój wiersz "Habemus Papam," poświęcony przywódcy duchowemu Polaków, Papieżowi Janowi Pawłowi II.

Na zakończenie ks. K. Wronko odmówił benedykcję, po czym wszyscy uczestnicy demonstracji pomazzerowali w kierunku zniecierpliwionej placówki PRL. Tam w chwili gdy śpiewano patriotyczne pieśni i wznoszono proslidarnościowe hasła, delegacja z ald. Pucińskim na czele, udała się do konsulatu, by umieścić na drzwiach rezolucję.

Kolejny Zamach Na Tureckiego Dyplomatę

Ottawa (UPI) — Attache militarny ambasady tureckiej w Ottawie 45-letni Atilla Altikat zginął od kul zamachowców w Ottawie jadąc swą limuzyną do pracy. Samochód, oczekujący na skrzyżowaniu na światło, został ostrzelany przez osobników znajdujących się w stojącym obok pojeździe.

Zamachu dokonała grupa armejskich terrorystów, która w dniu 8 kwietnia zabiła tureckiego attache handlowego w Ottawie, Kani Gungora. Policja zatrzymała jednego osobnika, podejrzanego o udział w napadzie.

W różnych częściach świata, armeńscy dokonali od 1973 roku 22 ataków na tureckich dyplomatów lub reprezentantów tureckich firm czy instytucji.

28 stycznia terrorysty zabili tureckiego konsula generalnego w Los Angeles, Kemala Arikana; 4 maja honorowy konsula generalny w-Bostonie, Orhana Gunduza zginął zastrzelony w swym samochodzie. Tzw. Armejskie Komando Sprawiedliwości przyznało się do obydwu zabójstw. Podziemna organizacja, Tajna Armia Wyzwolenia, dokonała zamachu na Gungora.

Podczas ataku terrorystycznego na lotnisku w Ankarze na początku bm, gdzie zginęło 9 osób, Tajna Armia Armeńska oświadczyła, że Kanada znajduje się na jednym z pierwszych miejsc na liście kolejnych ataków aż do chwili wypuszczenia z więzień Armeńczyków, zatrzymanych za różnorodność przestępstwa.

Zgon Aktorki Ingrid Bergman

London (UPI) — Brytyjska rozgłoszenia BBC podała wiadomość, że dziś zmarła w wieku lat 65 wybitna aktorka filmowa Ingrid Bergman, która od 1974 roku cierpiała na raka piersi.

Ingrid Bergman była trzykrotną laureatką Oscara. Uważana była za jedną z najpiękniejszych gwiazd w Hollywoodzie. Ciepła i wspaniała, że stała przed kamerami filmowymi bez zminki, gdy torowała sobie drogę do filmowej sławy. Ostatnią jej wielką rolę było odtworzenie w zeszłym roku postaci Goldy Meir w serialu telewizyjnym.

Pierwszy Śnieg i Przymrozki

(UPI) — Podczas ostatniego weekendu w stanach północno-wschodnich oraz środkowo-zachodnich doszło do przymrozków a w rejonach gorzystych do pierwszych opadów śniegu. Najniższą temperaturę zanotowano w Caribou, Maine, gdzie wczoraj termometr wskazywał jedynie 36 stopni F.

W rejonach środkowo-zachodnich i zachodnich przeszły gwałtowne burze. W Seaforth Minn. piorun uderzył w antenę telewizyjną co doprowadziło do wybuchu pożaru, w którym zginęła starsza kobieta i jej córka.

Dziś rano miejscami temperatury były o 20 stopni niższe niż normalnie o tej porze roku. W wielu okolicach doszło do przymrozków. Nie wszędzie widać pierwsze oznaki jesieni. Na pustyni kalifornijskiej temperatura osiągnęła 110 stopni F.

Dwudziestokilkustopniowe temperatury zanotowano w Pensylwanii, Nowym Yorku, W. Virginii, New Hampshire i Michigan.

Śnieg spadł na wyższe partie góry Killington i Mansfield w Vermont oraz na górę Washington w New Hampshire.

M. Begin Ubolewa

Nowy York. (UPI) — W wywiadzie dla New York Times, premier Izraela, Menachem Begin wspominał o telefonie, jaki otrzymał od prez. Reagana, który nazwał inwazję w Libanie jako "ludobójczy napad."

Begin ubolewał z tego powodu, wyrażając nadzieję, że "niefortunnego" określenia tego prez. Reagan użył bez zastanowienia, przez pomyłkę.

Chodzi tu o telefon po bombardowaniu zachodniego Bejrutu w dniu 12 sierpnia. Atak ten wywołał stanowczy sprzeciw Reagana. Begin tego samego dnia telefonował do prezydenta USA, informując, że bombardowanie zakończono.

Twierdząc, że czuł się wówczas "naprawdę dotknięty," Begin zapewniał, że nadal uważa prez. Reagana za "prawdziwego przyjaciela Izraela" i zaznaczał, że kryzys libański udało się zażegnać dzięki współpracy Izraela z USA.

Premier spodziewa się pomocy Stanów w negocjacjach na temat wycofania wojsk syryjskich z Libanu oraz przyjaznych stosunków z Libanem, gdzie we wrześniu przejmie władzę proizraelski Beshir Gemayel, przywódca chrześcijańskiej milicji.

Begin zamierza odwiedzić Bejrut i planuje zaprosić Gemayela na wizytę w Jeruzolimie. Ma nadzieję, że wkrótce dojdzie do podpisania porozumienia pokojowego między tymi państwami.

Wybitny Artysta Jan de Rosen Nie Żyje

Washington, D.C. (Inf. wł.) — Wybitny artysta-malarz polskiego pochodzenia, Jan de Rosen, twórca dzieł o tematyce religijnej, znajdujących się zarówno w Washingtonie, jak też w Watykanie i różnych muzeach na terenie Europy Zachodniej, zmarł w wieku 91 lat. Śmierć nastąpiła 22 sierpnia, w domu artysty.

Jan Henryk de Rosen urodził się w Warszawie, a do Stanów Zjednoczonych przybył w 1937 r., aby odwiedzić swoich przyjaciół w Washingtonie. W rezultacie pozostał w Stanach Zjednoczonych na stałe i tutaj rozwijał swoją, godną uwagi działalność artystyczną.

Dzieła artysty znajdują się w świątyniach różnych wyznań na terenie stolicy, jak też w Pittsburghu i St. Louis. Prace z zakresu malarstwa ściennego de Rosen wykonał w polskim pawilonie Światowej Wystawy, jaka odbyła się w Stanach Zjednoczonych w 1939 r.

Przed wojną w 1929 r. de Rosen udekorował obrazami ściennymi Katedrę Ormiańską we Lwowie. Później Papież Pius XI zaprosił artystę do wykonania czterech obrazów ściennych w prywatnej kaplicy Papieża w Castel Gandolfo.

Podpalacze Na Obserwacji Psychiatrycznej

Boston (UPI) — Od początku lata w różnych dzielnicach Bostonu wybuchły pożary. Epidemia ta doprowadziła do zwiększenia intensywnych dochodzeń, zwłaszcza, że podejrzewano, iż większość pożarów powstała w wyniku podpalenia. Śledztwo doprowadziło do ujęcia 18-letniego Roberta Stanleya, którego władze skierowały na obserwację w szpitalu psychiatrycznym.

Mondale Proponuje

Washington. (ST) — W przemówieniu wygłoszonym na konferencji przywódców Żydów amerykańskich i kanadyjskich, były wiceprezydent USA, Walter Mondale, wezwał prez. Reagana do zacieśnienia więzów z Izraelem i powołania specjalnego reprezentanta, którego jedynym zadaniem byłoby zabieg o pokój na Bliskim Wschodzie.

"Żaden prezydent nie powinien lekceważyć spraw bezpieczeństwa Izraela, który z kolei nie powinien mieć żadnych wątpliwości co do intencji i przyjaźni USA."

Mondale pościł PLO i wezwał rząd Stanów Zjednoczonych do skutecznego i wytrwałego zwalczania terroryzmu.

"Po latach terroryzmu przeciw Libanowi i Izraelowi, PLO ostatecznie opuszcza Bejrut, nie jako zwycięzca lecz jako pokonany. W tej chwili zaistniała możliwość przystąpienia do procesu pokojowego" — mówił Mondale.

Były wiceprezydent wezwał rząd USA do kontynuowania opozycji przeciw stworzeniu niezależnego państwa palestyńskiego i odrzucenia propozycji uznania i negocjowania z Palestyńską Organizacją Wyzwolenia tak długo, jak jej przywódcy nie zaakceptują praw Izraela do istnienia.

Mondale wystąpił również z propozycją pomocy w rozwiązaniu trudności finansowych Meksyku, w zamian za długoterminowe gwarancje dostaw gazu i ropy naftowej.

Powrót Zdobywców Obu Biegunów

London. (UPI) — W piątek zakończyli swą żeglarską wyprawę dookoła świata przez oba bieguny dwaj zdobywcy brytyjscy — 38-letni sir Raulph Twisleton-Wykeham-Fiennes i 40-letni Charles Burton.

Wyprawę swoją rozpoczęli w dniu 2 września 1979 roku. W tym czasie przeplęli 55,000 mil. Nie jeden raz cudem uniknęli śmierci: groziło im zatonięcie, zamrażanie, ogień i polarne niedźwiedzie.

Na czele witających tłumów był książę Filip Edynburski, który podobnie żegnał wypływających żeglarzy. Największe powitanie zgotowano zdobywcom na Tamizie w rejonie Greenwich, gdzie rozpoczęli swoją wyprawę.

Drobna i krucha żona Fiennesa — Virginia, dzieli z nimi ich triumf, spędzała bowiem zimy na statkach na wodach Arktyki i Antarktydy, jako łącznik radiowy wyprawy. Na przygotowanie tej wyprawy zdobywcy poświęcili 11 lat.

Kosztowała ona \$17.5 milionów. Kwotę tę prawie w całości pokryło ponad 1,000 "sponsorów", w tym wielu Amerykanów.

Sowiecka Kosmonautka Powróciła Na Ziemię

Moskwa (UPI) — Sowiecka kosmonautka Svetlana Savitskaja oraz pozostałych dwu kosmonautów, członków załogi statku kosmicznego, zakończyło 8-dniowy lot, lądując bezpiecznie w sowieckiej Azji Centralnej.

Po zakończeniu lotu i lądowaniu w Kazachstanie "kosmonauci czują się dobrze" — oświadczyła lapidarnie agencja TASS.

Telewizja sowiecka pokazała kontrolerów lotu cieszących się ze szczęśliwego zakończenia lotu, które nastąpiło po oddzieleniu się Sojuza T-5 od stacji kosmicznej Saljut-7.

Wyznanie Begin

Tel Aviv (UPI) — W swoim exposé izraelski premier Menachem Begin przyznał, że istniały "alternatywy" rozwiązań kryzysu w Libanie, inne niż wojna, ale inwazja na Liban stała się koniecznością, jeżeli chciało się uniknąć poważniejszych strat później.

Zmarł "Kapitan" Adam Ważyk

Warszawa (ZW) — Zmarł w Warszawie 76-letni Adam Ważyk, poeta, prozaik, eseista, krytyk literacki, tłumacz i "kapitan" w ludowej armii Wandy Wasilewskiej.

Ważyk zaczął swoją karierę literacką na łamach "Skamandra" i w Polsce niepodległej był jednym z czołowych przedstawicieli awangardy literackiej. W 1955 roku wyprowadził "październikową odwilż 1956 roku" słynnym "Poematem dla dorosłych", w którym skrytykował stworzoną przez komunistów rzeczywistość polską.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mój mój, ojciec, dziadus, szwagier i wuj nasz, śp.

Stanisław C. Pietrowski

po długiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 29-go sierpnia 1982 roku, o godzinie 7:45 rano, w średnim wieku.

Zwłoki można odwiedzić dziś od 6-ej do 9-ej wieczorem, we wtorek od 2-ej po południu do 9-ej wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 1-go września, o godzinie 8:45 rano, z Zarzycki Manor Chapels pnr. 5088 S. Archer (naroznik Keeler), do kościoła St. Odilo (Msza św 9:30), a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Stefania (z domu Jaskiewicz), żona; Joseph (Nancy) i Christina (John) Kuchay, syn, synowa; córka i zięć; Jimmy, Janine, Kevin i Lisa, wnuki i wnuczki; oraz szwagrowie, szwagierki, siostrzeńcy i siostrzenice; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Zarzycki Manor Chapels Telefon 767-2166.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mój mój, ojciec i brat nasz, śp.

Michał Andruszyn (brat śp. Stanisława i śp. Mieczysława)

po długiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 27-go sierpnia 1982 roku, o godzinie 12:55 w nocy w średnim wieku.

Pogrzeb w poniedziałek, dnia 30 sierpnia, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 6000 Milwaukee Ave., do kościoła św. Tekli (Msza św. o 10-ej), a stamtąd na cmentarz Maryhill na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Helena (z domu Wielgus), żona; Lidia, córka; James, syn; Władysław, brat w Polsce; Janina i Zygmunt, siostra i szwagier w Kanadzie; Stefania Lenartowicz i Eugenia Lubiano, siostry w Polsce; oraz szwagrowie, szwagierki, kuzyni i kuzynki; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Zakład Pogrzebowy B.F. Malec i Synowie, telefon 774-4100.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka, babcia i prababcia nasza, śp.

Julia K. Ciebien (z domu Jezuwit)

(żona śp. Władysława, matka śp. Ted, śp. Bruno i śp. Esther Malinowski)

członkini Bractwa Ołtarza św. przy par. św. Anny, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 28-go sierpnia 1982 roku, w podeszłym wieku.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 31-go sierpnia, o godzinie 9:30 rano, z Zefran Funeral Home pnr. 1941 W. Cermak Rd., do kościoła św. Anny (Msza św. o 10-ej), a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Elsie (Joseph) Skerik, Walter (Olga), Irene (Charles) Enochs, James, dzieci; 21 wnucząt; 10 prawnucząt; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Zefran Funeral Home, telefon 847-6688.

Paweł Hęciak

Handel Żywym Towarem

W czerwcu ub. roku ukazała się na łamach "Życia Warszawy" pierwsza wiadomość o wywożeniu polskich dziewcząt do Włoch, gdzie tam oddawano je w łapy stręczycieli, którzy zmuszali dziewczyny do uprawiania nierządu. Jak się okazało, wiadomość ta była—niestety—prawdziwa. Smutną tą wiadomością zajęła się ostatnio warszawska "Polityka" piórem Wojciecha Markiewicza, który ujawnił wiele nieznanych szczegółów tej afery. Dla pełności obrazu dodać należy, że już w kwietniu ub. r. krajowy tygodnik "Antena" opublikował serię artykułów na ten sam temat, czyli na temat handlu żywym towarem.

Całą tą aferą zajęły się władze prokuratorskie i w wyniku ponad rocznych dochodzeń w kwietniu br. wpłynął do Sądu Wojewódzkiego w Warszawie akt oskarżenia Prokuratury Rejonowej w Warszawie. Oskarżonych zostało 11 osób, które "dostarczały do Włoch obywatelki polskie w celu uprawiania przez nie nierządu". W ostatnim czasie afera ta zainteresowała opinię publiczną ponownie, albowiem—jak się okazało—"za dolary zwolniono z aresztu i pozwolono wrócić do Włoch dwóm głównym oskarżonym".

Naganiacze

Jak ujawnia "Polityka"—"w kraju werbowaniem panienek, obiecywaniem wspaniałej kariery tancerki i fantastycznych zarobków zajmowali się naganiacze, którymi byli pracownicy Zjednoczonych Przedsiębiorstw Rozrywkowych (ZPR) domów kultury, discjockeye, instruktorzy kulturalno-oświatowi i instruktorzy tańca.

W słonecznej Italii zmuszaniem do prostytucji z kolei zajmowali się już Włosi, szefowie dwóch agencji teatralnych—"Olivero", której współwłaścicielem jest Carmelo C. i "Thea Maggioli" należące do Mario G.". "Oczywiście"—jak pisze dalej "Polityka"—"robiono to przy pomocy naszych naganiaczy, którzy często wyjeżdżali z panienkami jako kierownicy grup i najczęściej musieli tam występować, głównie w charakterze tłumaczy. Spośród 1,5 tysiąca panienek—ponad sto wyjechało przez ZPR, reszta na paszporty turystyczne. Za ledwie kilka mówiło jako tako po włosku".

Dziewieczny liczyły od 19 do 24 lat. Były to przeważnie pracownice barów mlecznych, kioskarki, sprzedawczynie, przedszkolanki, pomocnice fryzjerskie. Nie miały one żadnych trudności w uzyskaniu odpowiednich dokumentów na wyjazd, gdyż wszystko potrafiło jakąś dziwną drogą załatwić wspomniane już Zjednoczenie Przedsiębiorstw Rozrywkowych. Ponieważ chodziło o "artystki baletowe", to takie zaświadczenie, nie mające nic wspólnego z prawdą, wystawiała tym fryzjerkom itp. niejaka Danuta M.D., zastępczyni dyrektora "Sceny pod Kopułą" w Zakładzie Widowisk Estradowych.

Zyski Szefów

Rzecz oczywista, że z tej skomplikowanej akcji handlu żywym towarem żyło wiele osób. Najwięcej zarabiał szef działu importu i eksportu ZPR—kilkaset dolarów za każdą wyeksportowaną panienkę plus trzy dolary za każdy dzień jej pobytu we Włoszech. Firma, którą reprezentował, zarabiała mniej, bo 15 procent od każdego kontraktu. Z kolei główny naganiacz Janusz Andrzej K. zarobił, do czego się przycznił, 50 tysięcy dolarów.

Najgorsza naturalnie była sytuacja tych dziewcząt, które—aby wyjechać—zapożyczyły się w Polsce lub we Włoszech. "Dziewieczny żyły... na kredyt, gdyż liczone im za mieszkanie, wyżywienie, transport, lekarza itp., choć przez dwa tygodnie w ogóle nigdzie nie występowały. Zarządzający lokalem skrupulatnie wszystko zapisywał i po kilkumiesięciu dniach dziewczyna miała już do spłacenia kilkaset dolarów".

Gdy afera została ujawniona, a należy ona do jednej z większych i tragiczniejszych tego rodzaju w Polsce, dziewczyny (nie wszystkie) złożyły odpowiednie zeznania, gdy same spotrzęły się, jak zostały nabrane. Jedną z tych panienek tak zeznaje: "To jest mafia. Wiem, że mieli nawet swoją kobietę w Polskim Konsulacie w Mediolanie. Była to kobieta o imieniu J. lub K. żona (...)" Należy się po tych kropkach domyśleć, że chodzi tu o żonę jednego z dygnitarzy konsulatu.

"Właśnie z nią Claudio M. (współpracownik głównego naganiacza włoskiego—Carmelo C.) załatwiał prze-

dlużenie paszportów i wiz. Kosztowało to 700 tysięcy lirów".

Obawa Zemsty

Fakt zwolnienia głównych łajdaków włoskich za kaucją napędziło wiele strachu niektórym dziewczynom. Jedną z nich tak zeznała:

"Teraz, po zwolnieniu Włochów za kaucją, po zwolnieniu wszystkich oskarżonych po prostu się boję, że dostanę gdzieś w ciemnej ulicy po głowie. Oni tam, nie raz, przez kilka tygodni, mówili mi, że dla nich znaleźć kogoś w Polsce, to nie problem".

Jak pisze dalej Markiewicz: "Polki były najbardziej—jak wynika z kilku zeznań—wyzyskiwane. Więcej zarabiała prostytutki z Brazylii, Filipin, Argentyny, Dominikany i Tajlandii, a nawet z Czechosłowacji. Najbardziej przez szefów cenione były Murzynki z jakiegoś afrykańskiego plemienia...".

W początku bież. roku aresztowano w Warszawie Włochów—Carmelo C. i Claudia M. i to właśnie wtedy, gdy przyjechali po kolejną partię panienek. Dla C. była to od końca 1976 r. 36-ta podróż do Polski. Po kilku miesiącach—i tu właśnie zaczyna się druga część tej łajdackiej afery—Włosi wykupili się. "Na początku liczone na ćwierć do pół miliona dolarów, w końcu przyjęto od C. 50 tysięcy d.o.l. a od M.—30,000".

Po wpłaceniu tej kaucji śledztwo przeciwko nim "zostało postanowieniem z 30 marca 1982 r. zawieszono, bowiem zwolnieni za poręczeniem majątkowym podejrzani nie stawili się na zamknięcie śledztwa"—jak stwierdza akt oskarżenia. Trzeba być wyjątkowym durniem, aby wierzyć, by oskarżeni kombinatory włoscy stawili się na rozprawę do Warszawy.

"Z aresztu zwolniono także—za poręczeniem osobistym lub majątkowym (od 50 do 100 tys. zł.) wszystkich ośmiu oskarżonych". W rezultacie cała ta łajdacka szajka znajduje się na wolności, rzecz wręcz nieprawdopodobna. Co więcej—wszyscy odwołali swoje pierwsze zeznania złożone w dochodzeniach prokuratorskich i twierdzą, że były one nieprawdziwe, gdyż złożone zostały "w stanie głębokiej depresji", spowodowanej pobytem w więzieniu.

Jedenastu Adwokatów

Niezana jest jeszcze data rozprawy sądowej, która ma być przeprowadzona przy drzwiach zamkniętych. Przesłuchanych będzie 115 świadków a oskarżonych—jeśli w międzyczasie nie zwięją—bronić będzie aż 11 adwokatów, w tym—jak pisze Markiewicz—takie sławy, jak dr Zdzisław Czeszejko-Sochacki, Władysław Pocię, Witold Ferfet i Mirosław Brych. "Spośród 1,5 tysiąca dziewcząt do Polski nie wróciła nawet połowa. Podobno większość przyczyniła się do swojego nowego zajęcia, część się usamodzielniała i pracuje na własną rękę. Najbardziej zniszczone (prawie wszystkie się rozpiły) trafiły na autostrady, co w słonecznej Italii (jak podaje Markiewicz)—jest odpowiednikiem naszej wojennej "Gruzinki" (pracującej na gruzach). O dwóch zaginął wszelki śluch, jednej przestrzelono policy. Człowiek, który za dużo wiedział w tej sprawie, wyjechał na Zachód i w trzy dni po przekroczeniu granicy zginął w wypadku samochodowym".

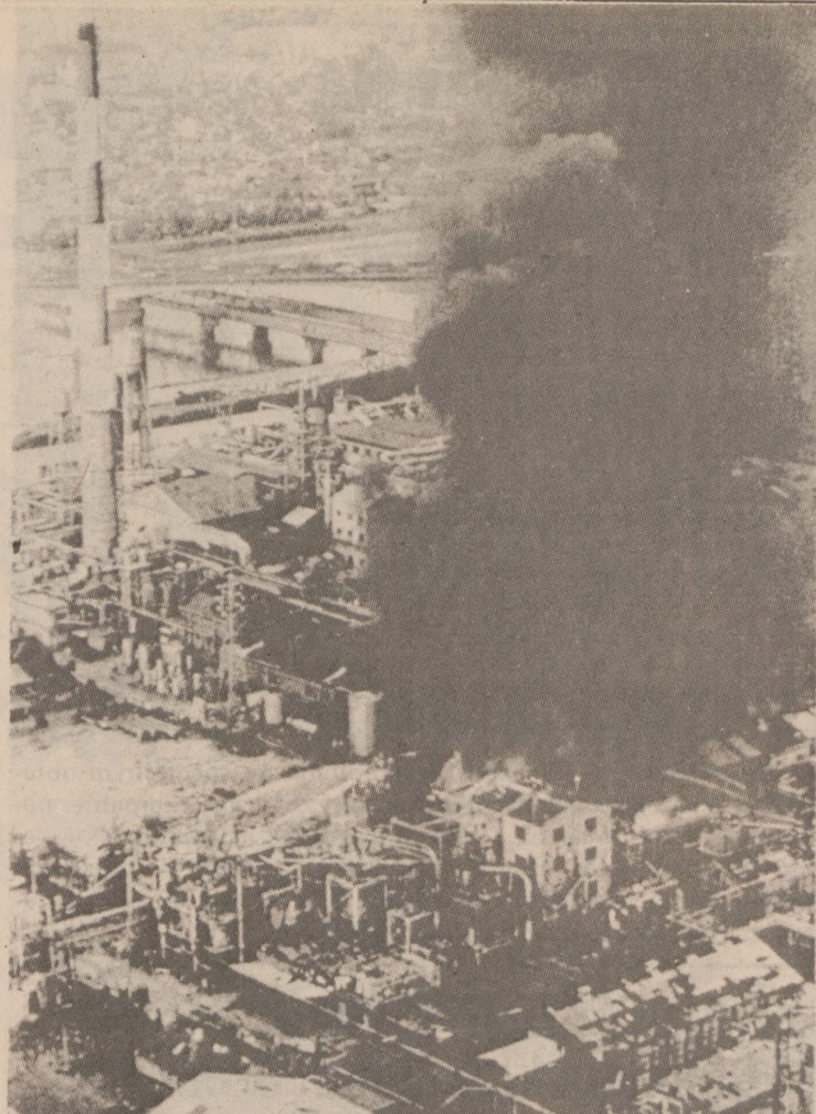
Oto historia nieprawdopodobnej afery, ukrywanej oczywiście we Włoszech, lecz ukrywanej również w kraju. Wśród wywożonych podstępnie dziewcząt były z pewnością i takie, które szukały przygody, lecz na pewno także dziewczyny, które zostały po prostu oszukane przez pracowników Zjednoczonych Przedsiębiorstw Rozrywkowych. Tych pracowników powinno się w pierwszym rzędzie oddać w ręce władz prokuratorskich. Istnieje obawa, że niejedną z oskarżonych, gdy nadejdzie dzień rozprawy, zdoła dzięki "stosunkom" przysnąć na Zachód.

Dziennik Polski (Londyn)

Śmierć Na Torach

Nieostrożny Angelo Thurman zginął porażony prądem elektrycznym, gdy przyłożył ucho do szyny kolejki miejskiej. Na nieszczęście, dotknął się szyny tzw. trzeciej szyny, która zasila pociągi, jest naelektryzowana.

Wypadek zdarzył się na stacji przy Chicago Ave., około 3:40 rano. Jak twierdzą świadkowie zajścia, Thurman chciał posłyszeć, czy nadjeżdża pociąg.

OSAKA, JAPONIA. — Zdjęcie płonącej fabryki chemicznej, w której na skutek wybuchu, zginęło czterech pracowników. Wypadek wydarzył się 22 sierpnia br. (UPI)

Z Bocznej Trybuny Sportowej
Pisze Zygmunt P. Bobin

WISŁA ZWYCIĘŻA W FINALOWYM SPOTKANIU
Dallas, Tex. (inf.wł.) — W telefonicznej rozmowie dowiedzieliśmy się że chłogoska Wisła wygrała finałowy mecz piłkarski w Dallas, Texas z drużyną New Orleans "Greek-American" (regionu III) 5:1. Finał ten rozegrany został w specjalnej oprawie, ponieważ w tym samym czasie odbywała się na terenie Dallas, doroczna Konwencja Amerykańskiego Związku Piłki Nożnej (U.S.S.F.). Dalsze wiadomości z tego meczu w następnej "Trybunie Sportowej" Dz. Zw.

W poniedziałek, 6 września (Labor Day) w dniu święta państwowego — turniej piłkarski Wisły w Obozie Młodzieżowym P.N.A. w Yorkville. Turniej odbędzie się bez względu na zapowiedzi pogody.

W niedzielę, 17 września mecz ligowy Maroons — Wisła w Triton College, rezerwy grają o 1-ej, Major Division o 3-ej.

TRANSFER POLSKICH PIŁKARZY
Polski Związek Piłki Nożnej zgodził się ostatnio na transfer dwóch polskich piłkarzy, którzy brali udział w piłkarskich mistrzostwach świata. W obecnym sezonie Paweł Janas z Legii grać będzie we francuskim klubie FC Auxerre a Marek Kusto również z Legii w belgijskim klubie FC Beveren. Wysokość ekwiwalentu za kontrakt Janasa ustalono 210 tysięcy dolarów a Kusty na 176,000 dol. Nadto obydwu klubów zagraniczne przekazały stronie polskiej sprzęt sportowy oraz pokryją koszty szkoleniowe pobytu drużyny piłkarskiej Legii Warszawa we Francji.

Na turnieju piłkarskim w Rotterdamie padły wyniki: Austria Wiedeń — Arsenal 4:0; Feyenoord (Holandia) — Celtic (Szkocja) 4:3.

Legal Notes

LEGAL NOTICE

Notice is hereby given, pursuant to "An Act in relation to the use of an assumed Name in the conduct or transaction of Business in the State," as amended, that a certification was filed by the undersigned with the County Clerk of Cook County.

File No. K 81653, on the 10th day of August, 1982.

Under the Assumed Name of Terry's Cleaners with place of business located at 7040 W. Archer Avenue. The true name and residence of owner is: Theresa Wódkowski, 14050 S. Michael Drive, Orland Park, IL 60462.

Do Osób Ogłaszających Sie w "Dzienniku Związkowym"

Prosimy Sprawdzajcie Swoje Ogłoszenia ~ Chcielibyśmy sprawdzić każde ogłoszenie by się upewnić, że zostało ono wydrukowane zgodnie z Waszym życzeniem. Niestety, w tak szybkiej i rozległej operacji jaką prowadzimy, jest to niemożliwe do zrealizowania!

Jeśli więc znajdziecie jakiś błąd w Waszym ogłoszeniu lub jeśli ogłoszenie zostanie przeoczone — należy koniecznie powiadomić nas w pierwszym dniu ująwanego błędu! Zrobimy wtedy korektę tak szybko jak tylko to będzie możliwe w rozkładzie pracy drukarskiej.

Musimy jednak z przykrością uprzedzić, że jeśli błąd drukarski w ogłoszeniu nie zostanie przez Was zauważony w pierwszym dniu i będzie kontynuowany w dalszych wydaniach pisma, wtedy to będzie Wasza własna odpowiedzialność.

Ustalamy zatem następującą zasadę: Nasze Wydawnictwo nie będzie zobowiązane za jakiegokolwiek błęd drukarski ponosić większych kosztów, niż koszt za pierwszy dzień druku ogłoszenia. Ponadto poprawienie błędów drukarskich będzie ograniczone tylko do tej części ogłoszenia, w której błąd się pojawił. Za treść ogłoszeń wydawnictwo nie ponosi odpowiedzialności!

Tak więc prosimy uprzejmie — sprawdzajcie sami Wasze ogłoszenia w pierwszym dniu ich pojawienia się w druku i w raka znalezienia błędu drukarskiego — powiadamianie nas natychmiast dzwoniąc na Nr.: 286-0141. Z góry dziękujemy za współpracę!

Administracja Dziennika Związkowego
Dział Ogłoszeń

• KUPUJECIE W SKŁADACH • KTÓRE OGŁASZAJĄ SIE W DZIENNIKU ZWIĄZKOWYM

★ Pomoc Domowa

GOSPODYNi, zamieszkać, do półnawalidki. Pokój wyżywienie izapłata. Dzwonić w języku angielskim. 620-4092 lub 352-6394.

POTRZEBNA pani do opieki nad dzieckiem. Z zamieszkaniem lub bez. 286-0890

HOUSEKEEPER/CHILD CARE
Mature woman wanted for complete charge of Morton Grove home with 2 children. Own room and TV, top starting salary, English required. 965-2631

PRACE DOMOWE Z ZAMIESZKANIEM LUB BEZ
Opieka nad starszymi albo dziećmi. \$200-\$250 tyg. Dzwonić 9 rano - 9 wiecz. **BERIS EMPLOYMENT** 4962 N. Milwaukee 736-9448

LIVE IN COMPANION
For elderly lady mature person needed. Includes light housekeeping, light cooking. Call 3 to 5 P.M. Monday thru Fri. only. Should speak English. Lagrange location. — 325-0247. Ask for Herb.

GOSPODYNi Z ZAMIESZKANIEM
Kobieta do pracy domowej. Wolimy kobietę z małego miasteczka, lub z prowincji. 6 dni, niedziela wolna. Przyjemny pokój z telewizorem. Dobre wynagrodzenie. 498-1451

LIVE-IN HOUSEKEEPER
5 days a week. Tuesday & Wednesday off. Must drive, read, speak & write English. \$180 weekly. Bondable. 298-5593

GOSPODYNi Z ZAMIESZKANIEM
5 dni w tygodniu. Musi gotować. Wymagane referencje. \$100 tygodniowo. Proszę dzwonić w języku angielskim, po 7 wieczorem. 789-3267

★ Praca Żeńska

DO SZYCIA

Doświadczona szwaczka do szycia na dwu igłowej maszynie. Pełny etat. Proszę telefonować do Rick.

772-2772

KOBIETA DO SPRZĄTANIA
W firmie sprzedającej samochody. 6 dni w tygodniu. Zgłaszać się osobiście codziennie oprócz wtorków. Pytać o pana Ostrowskiego. 10125 S. Cicero Oak Lawn, Ill.

CLEANING WOMAN
r/or office. Part time hours — 1 day, 1 evening and Saturday. GEE Lumber Company, 2600 W. 79th St. Call Pat Ciganovich. 476-7400

GRILL WOMAN

APPLY IN PERSON
MARINA CITY RESTAURANT
(Must speak English)
300 NORTH STATE ST.

DOSWIADCZONA KOBIETA
Do robienia peruk i męskich dopinek z włosów (tying hair). Pełen lub część czasu. Możliwość brania pracy do domu. 675-0330

CLEANING LADY

Wanted for full time work in Des Plaines. Must have car and speak English. 297-4522

SEWING

Experienced two needles machine operator. FULL TIME. Call: **RICK.** 772-2772

★ Praca

OFFICE KEEPING

Retired man or couple to do light maintenance inside an outside. New Northfield Office. Call: Judy. 866-5400

PRACA NA PART TIME

W domu w godzinach zależnych od ciebie. Pomocna znajomość w języku angielskim. Po informację zgłoś się we wtorek o 8:00 p.m. do sali SPK. 3242 N. Pulaski.

★ Praca Męska

HANDY MAN/JANITOR

Older man Experienced in electrical, carpentry and plumbing. Must have complete set of tools and transportation. Must live in Andersonville area (5000 N — 1400 W). Must speak fluent English. 975-8127

SET-UP MAN

Opening for skilled set-up man in metal stamping plant. Must have minimum of 5 years experience in 25-1200 ton punch press set-up. Must speak fluent English. Apply in person. 8:30 to 3:30 p.m. **Trendler Metal Products** 1750 S. Kilbourn

FOREMAN

Experienced. Sheet metal forming, punching, spot weldign. Read blue prints for lighting fixtures. Good stable company. Excellent benefits and opportunities for reliable man. Call Mr. David Koch 277-2121

POTRZEBNY MĘŻCZYZNA
Auto Wreckers Yard potrzebuje męczyznę z narzędziami. Angielski nie jest konieczny. 7370 S. South Chicago Ave. Tel. 643-3500 — 6 dni.

JANITOR

Envelope Mfg. has an immediate position available for steady janitor. Duties include general housekeeping and some building maintenance.

Apply

HECO

ENVELOP CO.

5445 N. ELSTON AVE.
Chicago, Ill. 60630
Equal Opportunity Employer

★ Naprawa TV

NAPRAWA telewizorów kolorowych, bialo-czarnych. Gwarancja. 736-5605.

★ Kontraktorzy

DACHY — FUGOWANIE OBICIA ALUMINIOWE — RYNNY — BETON — OKNA SZTORMOWE WSZELKIE PRZERÓBK

Damo Kosztorysy — Polska Firma Ubezpieczenia i Pod Bondem 100% Gwarancja **HENRY SEJDAK, Właśc.**
H & S HOME IMPROVEMENT CO.
891-5959 • Domowy: 775-6644

★ Lekcje

UŻYWAJĄC LABORATORIUM NAUKI JĘZYKA
Możecie opanować język angielski w ciągu 4 miesięcy. Idealne dla osób pracujących i nie mających czasu uczęszczać do szkoły. Zainteresowani proszę dzwonić i pytać o Ewę. 631-7061
Tel. Rano-12 — i Wieczorem od 10

★ Wycieczki

CHEŹNI na wycieczkę do Wisconsin Dells, 4, 5, 6 września. Dzwonić 227-0649.

ATRAKCYJNE I TANIE WYCIEZKI

1. NIAGARA FALLS
2. COLORADO-SOUTH DAKOTA
3. MISSISSIPPI
4. WISCONSIN DELLS
Tel. 725-5035

★ MEBLE

DO SPRZEDANIA meble z sypialni, jadalni oraz z pokoju rodzinnego w dobrym stanie. Maria Pfister 697-1600 ext. 14.

SPRZEDAM pojedyncze łóżko. — 622-4565.

SPRZEDAM kanapę "loveseat" i draperię. 532-0413

★ Zguby

SKRADZIONO Polski paszport na nazwisko Jozefa Moszkowicz. Znalazca dzwonić 685-9600

★ Do Wynajęcia

IRVING Park-Pulaski. 4 rooms, heated. 235-1262 or 235-1269.
5 POKOI na drugim piętrze. 3440 N. Springfield.

3 POKOJE umeblowane do wynajęcia, 6701 N. Olympia, \$275, użyteczności włączone. Harlem-Northwest Hwy. 763-2206

7-POKOJOWE mieszkanie. Washtenaw i Granville..... 338-6084

POSZUKUJE 2 kobiety na mieszkanie. 46th i S. Sawyer 254-8673

PRZYJMĘ 2 osoby na mieszkanie. 237-9284

DLA STARSZEJ osoby 2 pokoje z kuchnią. S. Pulaski i 47-ma. 927-1088

★ AUTO

SPRZEDAM pilnie Gremlin '74 oraz Volkswage '72. Dzwonić 889-5716 lub 685-0443.

★ Domy

GLENWOOD

Ranch by owner. 3 large bedrooms, fam. room, 1 1/4 baths, attached 2 car garage. C/A. Many extras. Make offer. Below market financing available. 757-5508 — by appointment only.

HALF ownership in 4-flat frame, vicinity Milwaukee and Drake. No money down. Maintain and pay \$200 a month. 763-3182

BENSENVILLE

3 sypialniowy, podniesiony ranch. 1 1/4 łazienki. Garaż na 2 auta. Blisko szkół, sklepów i kolejki. Proszę telefonować w języku angielskim. 766-4631

EXCELLENT BUY—OWNER SELLING 16 ROOM BRICK MOTEL Just off Illinois Interstate. Also separate BRICK and FRAME HOME — 2 Car Garage, Nicely Landscaped, 222x359 Ft. LOT. Average \$6,400 per Month. Sell 3 1/2 times gross. \$90,000 Down. Balance on contract. WRITE P.O. BOX 203 WATSEKA, ILL. 60970

NILES

1—6-cio mieszkaniowy budynek "6 fiat". Doskonały stan, czysty. Dobra lokacja i świetny dochód. \$225,000. Dobre warunki spłaty.

ED SLOPER REALTY
825-7737

TO OUR ADVERTISERS

DEADLINE FOR WEEK-END EDITION IS WEDNESDAY 4 P.M.
MON., TUES., WED., FOR NEXT DAY TILL 1 P.M.

ALL CLASSIFIED ADS ARE PAYABLE IN ADVANCE

Unless Other Terms Are Established With POLISH DAILY ZGODA

DO NASZYCH KLIENTÓW

OGŁOSZENIA DO WEEKENDOWEGO WYDANIA PRZYJMUJE SIĘ W ŚRODĘ DO 4-EJ PO POŁUDNIU PON., WTOREK, ŚRODA NA DZIEŃ NASTĘPNY DO 1 POPOL.

Wszystkie Drobne Classified Ogłoszenia Są Płatne z Góry

O Ile Nie Posiada Innej Umowy z DZIENNIKIEM ZWIĄZKOWYM

Nowy System Przydzielania Sędziów w Pow. Cook

Dziennik "Sun-Times" zdołał uzyskać w czwartek informacje na temat projektu wprowadzenia nowej zasady przydzielania w tutejszych sądach w pow. Cook sędziów do spraw rozwodowych. Począwszy od września wprowadzony ma być nowy system polegający na przydzielaniu sędziów przez komputery.

W ten sposób władze sądowe zamierzają uniknąć praktyki, jaka stosowana była często do tej pory, tj. zabiegania przez adwokatów rozwodowych o przydzielenie sędziego, który mógłby być przychylnie dla ich klientów nastawiony. W sądach rozwodowych w pow. Cook słyszało się od dawna skargi, zarówno ze strony klientów nastawionych. W sądach rozwodowych obecnie system przydzielania sędziów, pozwala niektórym adwokatom na możliwości wywierania wpływu na przewodniczącego rozprawie sędziego.

Większość sędziów przydzielonych do sądu zajmującego się sprawami rodzinnymi (Domestic Court), obciążonych jest nadmiernie i musi posiadać znaczną odporność psychiczną, przewodnicząc rozprawom, które stają się często polem walki pomiędzy rozwodzonymi stronami. Często jest to walka bardzo zaciepła, której towarzyszą napięcia natury emocjonalnej. W ciągu roku przed sędziami, przewodniczącymi sprawom rozwodowym, przesłuchuje się do 33 tys. spraw rocznie. Ponieważ rozprawy odbywają się bez udziału ławy przysięgłych, na sędziach ciąży wielka odpowiedzialność — w zakresie ustalania strony, której przypadnie opieka prawna nad dzieckiem, podziału majątku oraz wysokości honorarium adwokatów.

Biorąc wszystkie te okoliczności pod uwagę, zdarza się nie raz, że adwokaci zabiegają o przydzielenie do ich sprawy "upatrzonego" z góry sędziego. Adwokaci, którzy przyzna-

ją, że starają się wywrzeć wpływ na przydział do sprawy sędziego, podają zazwyczaj — ogólnie — dwie przyczyny:

- Adwokaci, którzy reprezentują swych klientów w sprawach obejmujących skomplikowane zagadnienia natury podatkowej oraz podziału majątku, twierdzą, że jedynie niektórzy sędziowie posiadają kwalifikacje, by zrozumieć i należycie ocenić te skomplikowane sprawy. Niekiedy zdarza się, że adwokaci reprezentujący obie strony dochodzą do porozumienia wcześniej, tj. przed rozprawą i godzą się na wyznaczonego sędziego, lub też przeciwnie — adwokaci obu stron, sprzeciwiają się wyznaczeniu danego sędziego. Wtedy zawiadamiają o swej opinii szefa sądu rozwodowego.

- W innych przypadkach, adwokaci, którzy przyznają, że zabiegają o przyznanie do sprawy "upatrzonego" przez siebie sędziego, twierdzą, iż czynią to, po albowiem wiedzą z góry, że dany sędzia może popierać z zasady męża lub też żonę oraz też nastawiony jest tendencyjnie do przyznawania alimentów.

Zadanie przydzielania sędziów w spornych sprawach rozwodowych, przypada w udziale przewodn. sądu rozwodowego, którym jest obecnie sędzia Richard H. Jorzak. Podlega mu 16 sędziów. Inni sędziowie przydzieleni do tego samego sądu, wysłuchują spraw, ale w innym ich stadium, a nie sporne rozprawy rozwodowe.

Sędzia Jorzak oświadczył, że nowy system, przydzielający sędziów do spraw rozwodowych, przez komputery, będzie miał również inną dodatkową zaletę, mianowicie przyczyni się do usprawnienia systemu dokumentacji oraz kartotek.

Jorzak oświadczył, iż ma nadzieję, że nowy system działać będzie począwszy od końca września.

Niskoprocentowe Pożyczki Na Zakup Domów

Począwszy od bieżącego tygodnia, czterdzieści instytucji na terenie Illinois zamierza uruchomić program niskoprocentowych pożyczek na zakup domów. Przeważnie chodzi tu o nabywców, którzy zakupują dom po raz pierwszy. Stopa procentowa tych pożyczek będzie niższa od obowiązującej obecnie oficjalnie na rynku.

Wynosić będzie ona 12,95 proc. Pożyczki przydział będą banki oraz spółki pożyczkowo-oszczędnościowe na terenie 36 miast. Fundusze na ten cel przyznane zostały agencji Illinois Housing Development Authority, w ubiegły czwartek. Agencja otrzymała 90 mil. dol. z funduszy uzyskanych dzięki wypuszczeniu na rynek wolnych od opodatkowania emisji (bondów).

W stosunku do obowiązującej obecnie na rynku stopy procentowej — od 15,75 do 17,5 proc. — wys. stopy

Zamknięcie Plaży Nastąpi w Poniedziałek

W poniedziałek w Labor Day nastąpi oficjalne zamknięcie plaż chicagowskich, oznaczając koniec lata. Baseny miejskie zostaną zamknięte już w niedzielę o godzinie 9 wieczorem. Tylko niewielu ratowników pozostanie na niektórych plażach i pełnić będą swoje obowiązki jeszcze przez około 7 dni.

Skazany Na 30 Lat Więzienia

28-letni Aaron Stewart, został skazany na 30 lat więzienia za postrzelanie w lipcu 1981 roku policjanta na służbie, w południowej stronie miasta. Po postrzeleniu policjanta Stewart zbiegł z miejsca wypadku, jednakże został aresztowany niedługo po tym w niedalekiej odległości, gdzie wydarzenie miało miejsce.

SAN FRANCISCO. — Londyńczyk Peter Bird wyruszył 23 sierpnia w samotną drogę przez Pacyfik. Ma zamiar dopłynąć do Australii na 35-stopowej łódce. (UPI)

LOS ANGELES. — W czasie wystąpienia na specjalnym obiedzie z którego dochód przeznaczony był na kampanię polityczną Pete Wilsona, ubiegającego się o stanowisko senatora, prezydent Ronald Reagan otrzymał w prezencie pasek. Sprzączka tego paska wyobraża słynną muchę cytrynową, która gnębiła sady kalifornijskie. (UPI)

Zmiany Programów Nauczania Chicagowskich Szkół Średnich

W czwartek, na specjalnie zwołanej konferencji prasowej, superintendent chicagowskiego szkolnictwa dr Ruth Love poinformowała dziennikarzy o nowych planach, które mają na celu zupełną reorganizację programów nauczania w chicagowskich szkołach średnich. Plan ten opracowany jest na następnych pięć lat i dotyczy w szczególności projektów dodatkowych kadr nauczycielskich, które mogłyby zająć się uczniami, którzy nie dorównują swą wiedzą poziomowi, jaki wymagany jest od uczniów w skali krajowej.

Pierwszy rok nowego programu pociągnie za sobą dodatkowe koszty przekraczające \$2,8 mln.

Zdaniem przewodniczącej Komitetu Programów chicagowskiej Rady Szkolnej Rose Mary Janus, supt. Love zbyt wcześnie ogłosiła szczegóły planów, które jeszcze nie zostały zatwierdzone przez Radę Szkolną. Zdaniem Janus, projekt ten powinien najpierw przejść skrupulatny sprawdzian, a dopiero później można mówić o wprowadzeniu go do szkolnictwa.

"Microburst" — Przypuszczalny Powód Katastrofy Samolotu w Nowym Orleanie

(UPI) — Bardzo rzadko występujące w naturze zjawisko, określane w języku angielskim jako "microburst" — powiązane z występowaniem burz z piorunami, stanowi może przyczynę katastrofy samolotu linii Pan American, jaką wydarzyła się w Nowym Orleanie w dniu 9 lipca br. Katastrofa pochłonęła 154 ofiary. Z stwierdzeniem tym wystąpił meteorolog.

W samolocie znajdowało się 146 osób, które zginęły. Niezależnie od tego, śmierć poniosło również osiem osób znajdujących się na ziemi.

Zapisana na taśmie magnetofonowej dokumentacja, odnaleziona później w szczątkach samolotu, pozwoliła rzecznikowi na wysunięcie pewnych wniosków, prowadzących do konkluzji, iż zjawisko określane "microburst", stanowiło przyczynę katastrofy na przedmieściu Nowego Orleanu. Informację tę podał dziennik "Chicago Tribune".

Dr Tetsuya Tehodore Fujita twierdzi, że wypadek ten "pasuje" dokładnie do schematu ustanowionego w tej

Wypadek z Okna 5-go Piętra

32-letni Charles Eddings wypadł z okna na piątym piętrze ze swojego mieszkania około godziny 2:30 nad ranem w niedzielę. Eddings w czasie upadku znajdował się w stanie zamroczenia alkoholem. Został przewieziony przez ambulans strażą pożarną do szpitala Mercy, skąd zwolniono go na własną prośbę.

W godzinę po tym, zmarł z powodu licznych ran, które odniósł w czasie upadku.

Oskarżenia o Morderstwo

Dwóch nastoletnich chłopców, 17 i 18 lat, członków bandy ulicznej zostało aresztowanych i oskarżonych o morderstwo. W czwartek został zamordowany 18-letni Roosevelt Booker, robotnik fabryczny, który odmówił przynależności do bandy ulicznej, ponieważ, jak stwierdził "nie miał czasu na podobne nonsensy." W wyniku odmowy został śmiertelnie postrzelony. Trzeci podejrzany, który brał udział w morderstwie, 15-letni chłopiec będzie odpowiadał przed sądem dla nieletnich.

Projekt supt. Love przedstawia się następująco:

- Utworzenie w poszczególnych szkołach średnich, szczególnie tych, gdzie poziom wiedzy uczniów nie jest odpowiedni, specjalnych ośrodków intensywnego nauczania.

- Ustanowienie przy kilkunastu szkołach średnich specjalnych grup doradczych, które pomogą uczniom w zaplanowaniu programu zajęć, szczególnie jeśli chodzi o przygotowanie do jakiegoś zawodu.

- Założenie przy wybranych szkołach średnich specjalnych ośrodków dokształcających, do których będą mogli uczęszczać uczniowie chcący nadrobić zaległości, w godzinach pozaszkolnych.

- Zorganizowanie kilku centrów, do których obowiązani będą uczęszczać uczniowie dyscyplinarnie zwolnieni ze szkoły.

Proponuje się również zorganizowanie specjalnych grup zainteresowanych rodziców, którzy pomogą administracji szkolnej w sprawach związanych z dyscypliną szkolną oraz frekwencją.

dziedzinie przez meteorologów w r. 1977. Jest to b. rzadki fenomen natury, który potwierdzają niektóre fakty; zdarza się on od czasu do czasu. Dr Fujita nazywany jest "Mr. Tornado". Przydomek ten zapewniły mu badania przeprowadzane nad niezwyklejmi zjawiskami w naturze. Przeważnie zajmuje się on śledzeniem burz, trąb powietrznych i innych zjawisk gwałtownej natury. Zjawisko określane jako "microburst" trwa zwykle nie więcej, niż pięć minut.

Polega ono na nagłym, bardzo silnym podmuchu powietrza — od góry w kierunku ziemi. Zazwyczaj występuje ono w klimacie bardzo gorącym, w czasie gdy pada deszcz i styka się z nagrzaną ziemią.

Wylądowały niemal do maksimum swych możliwości samolot, wystartował w czasie niewielkiej burzy. Maszyna straciła rozpęd i szybkość tuż po starcie. Samolot po starcie z międzynarodowego lotniska w Nowym Orleanie, uderzył w drzewo i opadł na ziemię, tocząc się jeszcze przez chwilę po ziemi na terenie przedmieścia Kenner.

Początkowo władze prowadzące śledztwo sądziły, że przyczyną wypadku była nagle zmiana kierunku wiatru lub jego nasilenia, co w połączeniu z nadciągającą burzą, mogło przyczynić się do zważenia samolotu na ziemię.

Dr Fujita sądzi jednakże inaczej. W dniu 15 sierpnia zakończył on prowadzone od trzech miesięcy badania, które potwierdzają jego teorie, że zjawisko określane jako "microburst" występuje zazwyczaj pod niewinnie wyglądającymi chmurami, a nie pod groźnymi, czarnymi chmurami, jakie nadciągają zwykle w czasie burzy.

Najnowsze, przeprowadzone przez dr Fujitę badania, odbyły na lotnisku międzynarodowym Stapleton w Denver, potwierdzają tę teorię.

Zginął w Wypadku Motocyklowym

21-letni Tracy Davis, zamieszkały w południowej stronie miasta, poniósł śmierć w niedzielę rano w wyniku zderzenia motocykla, którym jechał z samochodem.

Kupno Autobusów CTA Nie Zostało Zatwierdzone

Przez Specjalną Komisję Nadzorczą

Donosiliśmy niedawno o tym, że CTA postanowiło kupić 200 nowych autobusów od firmy kanadyjskiej za \$25,2 mln. Ostatnio transakcja została wstrzymana, ponieważ nie zatwierdziła jej specjalna Komisja Nadzorcza, powołana do życia rok temu przez mayor'a Byrne "Administrative Joint Commission".

Jest to komisja, która ma za zadanie czuwać nad decyzjami CTA, szczególnie jeśli chodzi o wydatki. Komisja została powołana do życia wtedy, gdy sytuacja CTA, szczególnie jeśli chodzi o gotówkę, była bardzo zła. Miasto postanowiło pożyczycie agencji 20 mln. dol., ale, aby zapewnić, że pieniądze te zostaną wydane we właściwy sposób i na najbardziej potrzebne wydatki ustanowiono Komisję. Miała ona zatwierdzić wszystkie wydatki CTA; bez zgody Komisji nie wolno było agencji wydać ani centa.

Obecnie po przedyskutowaniu projektu kupna autobusów, członkowie komisji nie zgodzili się na zatwierdzenie transakcji. Brakowało wymaganej większości 7 głosów.

Członkowie Komisji, którzy nie zgodzili się poprzeć propozycji uważali

bowiem, że należy kupić autobusy od firmy krajowej, zgodnie z poleceniami rządu federalnego, aby w ten sposób pomóc w trudnej sytuacji ekonomicznej. Jeden z członków, który głosował przeciw transakcji, oświadczył, że firma, od której mają być kupione autobusy zatrudnia zbyt mało przedstawicieli tzw. mniejszości etnicznych i dlatego nie zgadza się na kupno autobusów.

CTA rozpatrywało kilka kosztorysów przedłożonych przez firmy produkujące autobusy. Wśród tych firm jedynie jedna znajduje się na terenie Stanów Zjednoczonych. Jest nią Grumman Flexible Co.

W skład Komisji wchodzi siedmiu członków CTA i sześciu innych, nie mających z CTA nic wspólnego. Przewodniczącą Komisji Thomas V. O'Neil ma zamiar zwołać jeszcze jedno zebranie, aby ponownie rozpatrzyć tę sprawę.

Trzeba przypomnieć, że Rada CTA na jednym ze swych zebrań wystąpiła z żądaniem rozwiązania Komisji i wycofania wszystkich funduszy. Nie wiadomo jeszcze, czy się to uda, bo mogą powstać problemy natury prawnej.

Wodociągi Na Przedmieściach Mogą Być Znacznie Tańsze

Stowarzyszenie National Well Water Association przeprowadziło badania mające na celu zorientowanie się w sytuacji wielu przedmieść Chicago, które obecnie budują olbrzymi system przewodów wodociągowych, które doprowadzą wodę z jeziora.

Zdaniem specjalistów wspomnianej organizacji, budowa wodociągów jest niepotrzebna. Można bowiem problem rozwiązać znacznie szybciej, a co najważniejsze taniej, wykorzystując wiedzę a naturalnym systemie wodnym tych terenów.

Organizacja proponuje, aby zamiast budować wodociągi, które kosztować mają miliard dolarów, zająć się wykorzystaniem naturalnych zbiorników wody podziemnej, jaką można znaleźć na całym terenie naszego stanu, szczególnie na zainteresowanych przedmieściach, ponieważ znajdują się one w stosunkowo bliskiej odległości od jeziora.

Specjaliści sugerują, aby wyznaczyć 20 miejsc w bezpośrednim sąsiedztwie z jeziorem, na których zostaną wykopane płytkie zbiorniki wodne. Przy każdym takim zbiorniku należy wykopać przynajmniej dwie głębokie studnie. Najpierw woda

będzie się zbierała w płytkich zbiornikach, skąd dzięki sile ciężkości, spływać będzie do studni głębszych. Ze studni głębszych przedostanie się do naturalnego pokładu pod ziemią, gdzie kamienie i piasek stanowią będa naturalny filter, a stamtąd, łatwo już będzie ponownie "wyciągnąć" oczyszczoną wodę na powierzchnię ziemi, do studni spragnionych mieszkańców.

Budowa tego rodzaju systemu będzie znaczna tańsza, bo kosztować ma około 95 mln dol. Budowa podzielona będzie na dwie fazy. W pierwszej trzeba wybrać odpowiednie miejsca na zbiorniki wodne i wykopać głębokie studnie. Za dziesięć lat, kiedy zbierze się w pokładach podziemnych dostateczną ilość wody, przystąpi się do kopania studni, z których czerpać się będzie wodę.

Obliczono, że w ten sposób wody nigdy nie zabraknie, a mieszkańcy nie będą musieli za nią płacić. Podobno koszty utrzymania studni i pomp nowego projektu kosztować będą bardzo mało, natomiast wodociągów, przynajmniej \$300 rocznie. Tyle będzie obowiązany płacić każdy, kto będzie korzystał z wodociągów.

Mniejsza Liczba Uczniów Powodem Zamknięcia 24 Szkół

Zapadły już ostateczne decyzje o tym, że na terenie powiatu Cook trzeba będzie zamknąć 24 szkoły, w tym 23 szkoły stopnia podstawowego, a 1 tzw. "junior high". Jedynym powodem do zamknięcia tych szkół jest stale zmniejszająca się liczba uczniów. Wiadomo bowiem, że w pow. Cook (wyluczając Chicago), liczba uczniów zmalała o 27%, w Chicago jest mniej o 22% w porównaniu z rokiem szkolnym 71-72, czyli z okresem sprzed dziesięciu lat.

Specjaliści przewidywają jednak, że w latach następnych liczba uczniów znacznie się stopniowo zwiększa, osiągając "szczyt" w roku szkolnym 1990-91.

Spadek liczby uczniów szkół stopnia podstawowego i średniego przypisuje się dwóm zasadniczym czynnikom: spadkowi liczby urodzin, oraz migracji rodzin posiadających dzieci. Podobno coraz więcej rodzin wyprowadza się z Illinois.

Podano jednak pocieszające wiadomości o tym, że zostaną otwarte dwie szkoły. Jedna, zupełnie nowa w Harvey, druga w Northbrook.

Najbliższy rok szkolny, podobnie jak poprzednie, nie rozpocznie się bez kłopotów. Już teraz wiadomo, że w kilku okręgach szkolnych nauczyciele zapowiadają strajki. Prowadzone są rozmowy z przedstawicielami nauczycieli w Okręgach: Schiller Park Okr. 81, Palatine-Rolling Meadows Okr. 82, Wheaton-Warrenville Okr. 200, oraz West Chicago H.S. Okr. 94 w pow. Du Page.

Nie ma również całkowitej pewności, że nauczyciele szkół chicagowskich nie będą strajkować, a jeśli nie nauczyciele to np. personel pomocniczy szkolnictwa. Zawarto wprawdzie porozumienie, ale nie wiadomo, czy przyjmą tę umowę osoby zainteresowane. Sprawa szkół chica-

goskich rozstrzygnięć się przy końcu bieżącego tygodnia.

Z badań przeprowadzonych przez specjalną agencję stanową wynika, że zmieniły się zasadniczo skład rasowy i etniczny uczniów uczęszczających do szkół publicznych. Liczba uczniów białych zmalała, zwiększyła się natomiast liczba uczniów pochodzenia łacińskiego, Murzynów, oraz Azjatów. Największy wzrost notuje się wśród uczniów z Ameryki Łacińskiej, bo w porównaniu z rokiem 1970 — jest ich o 50% więcej.

Wygrał \$1 mln w Loterii

52-letni Roosevelt McGrone, właściciel stoiska z hot dog, wygrał w loterie Zodiac Money Match Instant Game, \$1 mln. W ciągu ostatnich dwu lat, wydawał on rocznie około \$500 do \$600 na bilety loteryjne. Zdarzyło mu się już wygrać dwa razy po \$500. McGrone jest ojcem 4 dzieci w wieku od 17 do 22 lat. Będzie otrzymywał rocznie po \$50,000 przez 20 lat. Pieniądze te pragnie zużyć na kształcenie swoich dzieci. Nie zamierza on jednak zrezygnować z prowadzenia stoiska hot dog, jedynie ograniczyć ilość godzin jego otwarcia.

Dziecko Zabite Przez Samochód

Tragiczny wypadek wydarzył się w Forest Park. 16-miesięczna dziewczynka odniosła liczne rany głowy i zmarła w szpitalu. Dziecko bawiło się na wjeździe do garażu, gdzie ojciec dziecka zmienił olej w samochodzie. W pewnym momencie samochód stoczył się ze zjazdu, przynajmniej dziecko. Prawdopodobnie starszy 2,5-letni chłopiec bawił się wewnątrz samochodu i spowodował, że auto stoczyło się z wjazdu.